

વાર્ષિક લલાજમ રૂ. ૧૦૦/-

દિનશિક્ષા

૧૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૩

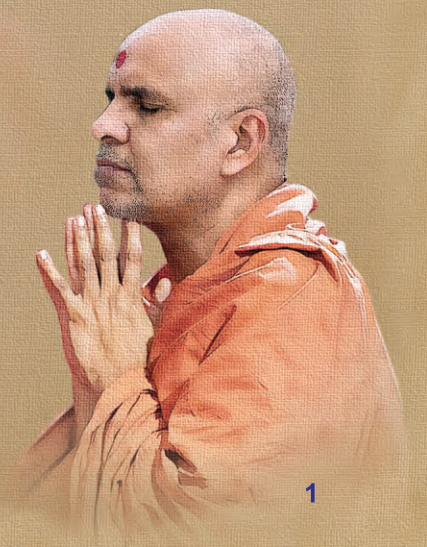
● વર્ષ : ૪૮ ● અંક : ૦૧

વિશેષાંક પ્રાર્થના

રાજીપો ખૂબ કમાવા,

પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી...

પ્રથમ નમન પરબ્રહ્મને,
જે છે એક જ સર્વાધાર...

અનુક્રમણિકા

04

મેરે તો એક તુમ હી આધાર

05

ખરેખર હું જીવનથી
હારી ગયો છું

06

પ્રાર્થના મ્યુઝિયમ

07

Division-1

20

Division-2

27

Division-3

મેરે તો એક તુમ હી આધારા

સંસારની સડક ઉપર ચાલતી વખતે અનેક પ્રશ્નો અને ઝંઝાવાતો સામે સતત સંઘર્ષ કરી લડતા રહેવું પડે છે. જીવનમાં બહુધા મનમાં ધારેલું હોય એવું થતું નથી અને ન ધારેલું ઘણુંબધું બનતું રહે છે. સુખ અને દુઃખ સંસારના સમયચક્રની સાથે સતત બદલાતાં રહે છે. એમાંય જ્યારે દુઃખના દિવસો શરૂ થાય ત્યારે રોજ સવારે સૂરજની કિરણ કંઈક નવી જ આફતો સાથે ઊગે છે. સુખનો ઊગેલો સૂરજ સાંજે દુઃખનો બની આથમી જાય છે. આવા સમયે વ્યક્તિ મનથી ભાંગી પડે છે અને હતાશ-નિરાશ થઈ જાય છે. પછી તો મન ન લાગે સંસારના કામમાં કે ન પાટો ગોઠે પ્રભુભક્તિમાં. ન વિચાર સૂઝે આત્મિક સુખને પામવાના કે ન વિચાર થાય સદ્કાર્યો કરવાના. દિનકઢણીની જેમ જીવનના અમૂલ્ય દિવસો વેડફાઈ જતા હોય છે. બહુધા વ્યક્તિના જીવનમાં ક્યારેક તો આવા અનુભવ થતા જ રહે છે.

આવા સમયે ઊગરવાનો કોઈ આરો ખરો ? જ્યારે બધા આધારો તૂટી પડે ત્યારે કોઈ એવો અવિચળ આધાર ખરો કે જે ક્યારેય ન છૂટે કે ન તૂટે ? હા, જરૂર ! આ લોકના તમામ આધારો તૂટી પડે છે ત્યારે એકમાત્ર ભગવાનનો આધાર જ ઊગરવાનો આરો બની રહે છે. એટલે જ તો સદ્. મુક્તાનંદ સ્વામીએ ગાયું છે કે, ‘મેરે તો એક તુમ હી આધારા...’

આપણને શ્રીહરિનો અવિચળ આશરો તો મળ્યો છે. પરંતુ આપણે દેહાભિમાનરૂપી અજ્ઞાને કરી બીજા અનેક નાશવંત આધારોના આધારે જીવતા હોઈએ છીએ. એટલે જ્યારે આપણા જીવનમાં દુઃખનો સૂરજ ઊગે ત્યારે હતાશ-નિરાશ થઈ જઈએ છીએ. આવા કપરા સમયે શ્રીહરિના અવિચળ આધારને આધાર બનાવવાનું શ્રેષ્ઠ માધ્યમ એટલે પ્રાર્થના. તો આવો, આ વિશેષાંક દ્વારા પ્રાર્થનાનું મૂલ્ય અને તેની રીત સમજી આપણા જીવનમાં પ્રાર્થનાની પ્રેરણા લઈએ.

ખરેખર હું જીવનથી હારી ગયો છું

મંદિરના ગાર્ડનમાં બાંકડા ઉપર છેલ્લા બે દિવસથી ૪૫-૫૦ વર્ષના એક યુવાન ભાઈ આવીને મૌન ધારીને બેસે છે. તેમના ચહેરાની રેખાઓ તેમની ઉદાસીનતાને છતી કરે છે.

રોજ સવારે મંદિરમાં માળા-પ્રદક્ષિણા કરતા એવા યુવક મંડળના સંચાલક વિવેકભાઈ આ યુવકને છેલ્લા બે દિવસથી જુએ છે.

ત્રીજા દિવસે પ્રાતઃ માળા પૂરી કરી સદા આનંદમાં, મહારાજ અને મોટાપુરુષ મળ્યાના કેફમાં રાચનાર, સુહૃદયી એવા વિવેકભાઈએ તે યુવક પાસે જઈ સ્નેહભર્યું સ્મિત વેર્યું અને હળવેથી પૂછ્યું, “આપનું નામ શું છે ? હું આપને છેલ્લા બે દિવસથી અહીં જોઉં છું. આપ ક્યાં રહો છો ? મારું નામ વિવેક છે અને હું અહીં યુવક મંડળની સભાનો સંચાલક છું. આપને મારી કાંઈ મદદની જરૂર હોય તો યાદ કરશો.”

“મારું નામ નમન છે. હું બાજુના ફ્લેટમાં નવો રહેવા આવ્યો છું. આમ તો હું વર્ષો પહેલાં વાસણાની રવિસભા ભરતો હતો. પછી તો ઈ.સ. ૨૦૧૩માં AYPમાં પણ જોડાયો હતો પણ પછી વિદેશ નોકરી મળી, જોગ છૂટ્યો ને સત્સંગ ઘટતો ગયો. AYPમાંથી પણ નીકળી ગયો હતો.”

“નમનભાઈ, આપ દુઃખી લાગો છો.”

“દુઃખી નહિ, મારી ઉપર તો દુઃખના ડુંગર તૂટી પડ્યા છે. મુશ્કેલીઓ હાથ ધોઈ મારી પાછળ પડી ગઈ છે. ભગવાને પણ જાણે મને એકને જ નિશાન બનાવ્યો છે.”

“એવું તો શું બન્યું કે નમનભાઈ, આપ આટલા બધા દુઃખી થઈ ગયા છો ?”

“મારા પત્નીને છેલ્લા બે વર્ષથી ૩૦૦-૪૦૦ ડાયાબિટીસ રહે છે. એક કિડની ફેઇલ છે, બીજી અડધી જ કામ કરે છે. એના મોટા ખર્ચા. અધૂરામાં પૂરી મારી નોકરી છૂટી ગઈ. અત્યારે મારી દીકરી દર્શના નોકરી કરે છે એના આધારે ઘર ચાલે છે. ત્યાં પણ ઘણી ચારિત્ર્ય બાબતે તકલીફ પડે છે. પૈસાની ગરબે બાપ થઈ મારે ગમ ખાવો પડે છે.”

હવે તો નથી સંસારમાં મન લાગતું કે નથી સત્સંગમાં. મનમાં નેગેટિવ વિચારો આવે છે. રાત્રે સ્વપ્નાં પણ બિહામણાં આવે છે. અંતઃશત્રુઓ પીડે છે. ઊંઘ હરામ થઈ ગઈ છે. જીવનમાં નાની-મોટી ઘટનાઓ બને તેમાં ખૂબ અકળાઈ જઈ છું. ધીરજ રાખી શકતો નથી એટલે કુટુંબમાં પણ ક્લેશ થાય છે. બધા પાસે મારું ધાર્યું કરાવવામાં તો મારો પારો આસમાને પહોંચી જાય છે. એમાંય આ મોબાઇલની લતે તો મારું જીવન બરબાદ કરી નાખ્યું છે. છતાં એને છોડી શકતો નથી. હું જગત આખાના કચરાથી ભરાઈ ગયો છું. વૉટ્સએપ સ્ટેટસ જ મારી દુનિયા બની ગઈ છે. હું મંદિરમાં આવું છું તોય મન બીજે ભટકે છે. જીવનમાં નર્ચો ખાલીપો છે. પૂજા કે માનસીપૂજામાં પણ બીજા વિચારે ચડી જઈ છું. જ્ઞાન-ધ્યાન ચિંતનમાં પણ પાટો ગોઠતો નથી. ભગવાન ભજવાનું તો મન જ થતું નથી. મારો આત્મા જ શૂનકાર થઈ ગયો છે. ખરેખર હું જીવનથી હારી ગયો છું. જીવવું બેકાર લાગે છે. હવે શું કરું ?” આટલું બોલતાં બોલતાં નમનભાઈની આંખમાં ઝળઝળિયાં આવી ગયાં.

વિવેકભાઈએ સાંત્વના આપી કહ્યું, “નમનભાઈ, આપ આટલા બધા ઉદાસ ન થશો. ચાલો, હું આજે તમને એક નવી જગ્યાની મુલાકાત કરાવું. તમે આજ સુધી પુરાતન વસ્તુઓનાં મ્યુઝિયમ તથા વૈજ્ઞાનિક સંશોધનોનાં મ્યુઝિયમ જોયાં હશે, ઘણાં અજાયબ ઘર પણ જોયાં હશે પરંતુ આજે તમને એક એવા Invisible yet heartily touching અર્થાત્ અદૃશ્ય છતાંય હૃદયસ્પર્શી મ્યુઝિયમની મુલાકાતે લઈ જઈ. મારી સાથે ચાલો. એની મુલાકાત દરમ્યાન તમારા બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ મળતા જશે. જીવન જીવવાની નવી દિશા મળશે. અદ્ભુત અનુભવ થશે. ખસ, બટન પર ક્લિક કરશો એટલે તમને આપોઆપ સમજાશે. લ્યો, મ્યુઝિયમનો પ્રવેશદ્વાર આવી ગયો. ચાલો, આપણે મ્યુઝિયમમાં પ્રવેશીએ.”

દિવ્યતાનો અનુભવ કરાવતું પ્રાર્થના મ્યુઝિયમ A Digital Museum

હૃદયપૂર્વકની સારી પ્રાર્થના કરવાથી...

કલ્યાણકારી અનંત ગુણોનો આવિર્ભાવ થાય છે...

અંતરનો ખાલીપો ટળી ભર્યાપણાનો આવિર્ભાવ થાય છે...

પ્રિયતમ પ્રભુ સાથે પ્રીતિનો, સ્નેહનો આવિર્ભાવ થાય છે...

આનંદ, ઉત્સાહ, ઉમંગ અને કેફનો આવિર્ભાવ થાય છે...

દાસત્વભાવ, દિવ્યભાવ અને અહોભાવનો આવિર્ભાવ થાય છે...

અનાદિમુક્તની સ્થિતિ માટેની કૃપાનો આવિર્ભાવ થાય છે...

આવો, પધારો... Welcome...

Division-1

● સંકલિત પ્રાર્થના ●

રાજીપો ખૂબ કમાવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી;
દોષ-સ્વભાવો સર્વે ટાળવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.
અહમ્-મમત્વના પ્રલય માટે, દેશકાળ થકી રક્ષા કાજે;
વાસનાથી નિર્વાસનિક થાવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.
બહારવૃત્તિના ફેર ઉતારી, આંતરમુખી થાવા અતિ ભારી;
જગસુખથી જલ્દી પાછા વળવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.
રોકટોક સૌની ગમાડી, સૌ સાથે મહિમાથી બનાડી;
મોટા સાથે આત્મબુદ્ધિ કરવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.
ધ્યાન કરીને દેહભાવ ભૂલવા, મૂર્તિસુખમાં આગળ વધવા;
પુરુષોત્તમરૂમ પાત્ર થાવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.
સર્વે રોગની એક જ દવા, સર્વે રીતે સુખિયા થાવા;
અપવાળા થઈ મંડવું કરવા, પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.

દેશ્ય - ૧

પ્રાર્થનાનો ઇતિહાસ

પ્રાર્થનાનો ઇતિહાસ કેટલો પુરાણો છે તે કહી ન શકાય. પરંતુ તમામ સર્જન ઇતિહાસો પ્રાર્થનામાંથી સર્જયા છે. અર્થાત્ બ્રહ્માંડનું સર્જન પણ પ્રભુને પ્રાર્થના કરવાથી જ થયું છે. માતાના ગર્ભમાં રહેલ કોઈ પણ જીવનો જન્મ પ્રભુને પ્રાર્થના કરવાથી જ થાય છે. અર્થાત્ જ્યારથી આત્માનું અસ્તિત્વ છે ત્યારથી પ્રાર્થના છે જ. પ્રાર્થનાનો પ્રારંભ પહેલેથી જ છે. પરંતુ તેનો અંત કદાપિ ન હોઈ શકે. અધ્યાત્મ જગત હોય કે સંસાર જગત; બંને પ્રાર્થનાના અચળ પાયા ઉપર આધાર રાખે છે. પ્રાર્થનાના વાસ્તવિક અર્થને સમજી પ્રાર્થનાના ઇતિહાસમાં આપણું નામ પણ ઉમેરીએ.

પ્રાર્થના સાર્વભૌતિક (ભૂત-પ્રાણીમાત્રનું) પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે. તેથી તમામ ધર્મોમાં તથા તમામ સંસ્કૃતિમાં પ્રાર્થના મુખ્ય સ્થાને છે. ભલે બધાની રીત, અદબ જુદી હોય પરંતુ અંતરનો ભાવ સમાન હોય છે. હિંદુ ધર્મમાં હૃદય સમક્ષ બે હાથ જોડી અંતરના ભાવથી પ્રભુને પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે. જાપાનીઝ બૌદ્ધ તથા શિંટો ધર્મમાં પણ પ્રાર્થનાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ઈસ્લામ ધર્મમાં પાંચ વાર નમાજ પઢવામાં આવે છે. ખ્રિસ્તી ધર્મમાં દર રવિવારે સમૂહપ્રાર્થના થાય છે. શીખ ધર્મમાં અરદાસ કરે છે. આવી રીતે દુનિયાના તમામ ધર્મો કે સંસ્કૃતિમાં પ્રાર્થના આદિકાળથી થતી આવી છે અને આજે પણ યેનકેન પ્રકારે થાય છે.

દેવબાએ શ્રીજીમહારાજને કરેલી પ્રાર્થનાથી જ જીવનપ્રાણ બાપાશ્રીનું પ્રાગટ્ય થયું. જેઠાભાઈએ જીવનપ્રાણ બાપાશ્રીને પ્રાર્થના કરી અને બાપાશ્રીએ આશીર્વાદ વહાવ્યા તેથી જ તો આપણને ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી મળ્યા. ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીએ પૂર્વાશ્રમમાં સદ્. મુનિસ્વામીને કેશુભાઈ નંદાણી વતી પ્રાર્થના કરી આશીર્વાદ અપાવ્યા તેથી જ તો આપણને વ્હાલા વ્હાલા ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની ભેટ મળી.

ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીએ રંગમહોલના ઘનશ્યામ તેથી ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની ભેટ મળી અને અર્થાત્ આપણે જે દિવ્ય વારસો પામ્યા છીએ તે ઇતિહાસ જ પ્રાર્થનાનો છે, વર્તમાન પણ પ્રાર્થનાથી જ પામીશું. પ્રાર્થનાના આવા સ્થાન આપીએ.

“નમનભાઈ, જોયું ને ? સદીઓથી અજબની તાકાત હશે તો જ અદ્યાપિ થઈ આગળના જોઈએ.”

મહારાજને એક આદર્શ શિષ્ય આપવા પ્રાર્થના કરી. એસ.એમ.વી.એસ. સંસ્થાનો પ્રાદુર્ભાવ થયો. પ્રાર્થનાની જ દેન છે. માટે સૌથી પુરાણો પ્રાર્થનાનું છે અને ભવિષ્યમાં જે કાંઈ પામીશું તે ગૌરવવંતા સ્થાનને આપણા જીવનમાં પ્રથમ

પ્રાર્થના થતી આવી છે. તેમાં કોઈ રહી હશે ને ! ચાલો, પ્રાર્થના વિષે

દેશ્ય - ૨

પ્રાર્થનાની પ્રેરણા

“નમનભાઈ, મોટા મોટાના જીવનમાંથી પણ આપણને પ્રાર્થનાની પ્રેરણા મળે છે. સમર્થ સદ્ગુરુવર્ય નંદસંતો જેવા કે સદ્. બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ ‘અધમ ઉદ્ધારણ અવિનાશી તારા...’, સદ્. મુક્તાનંદ સ્વામીએ ‘હું તો છું ઘણી નગણી નાર...’ જેવી પ્રાર્થનાઓ કેવા દાસભાવે કરી છે ! ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી પણ રોજ સવારે ૩ વાગે ઊઠી જતા અને મહારાજને કગરીને પ્રાર્થના કરતા. એટલું જ નહિ, આપણી જનની બની આપણા બધા માટે પણ પ્રાર્થના કરતા અને હા... આપણને પણ દિવસમાં ત્રણ વાર ‘દયા કરીને મુજને નિભાવજો, જાણી ગાંડો ઘેલો તવ બાળ...’ આ પ્રાર્થના કરવાની આજ્ઞા કરી છે.

નમનભાઈ, ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રી પણ પ્રાર્થના કરવા વિષે ખૂબ આગ્રહ જણાવતા હોય છે. ખુદ ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રી પ્રાર્થના કરતાં કરતાં ગદ્ગદ થઈ જતા હોય છે.”

“ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રી આવા દિવ્ય સત્પુરુષ હોવા છતાં પોતે પ્રાર્થના કરે એ તો કેવું ? ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના

જીવનમાં પ્રાર્થનાનો કેવો આગ્રહ જણાય છે

તેનાં મને દર્શન કરાવશો?”

“પ્રાર્થના તો ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના જીવનનું અવિભાજ્ય અંગ છે. ઈ.સ. ૨૦૨૧ના કોરોનાકાળમાં મે-જૂનમાં પૂ. સંતોની ૧૫ દિવસની શિબિર હતી. એ વખતે ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રી રોજ સવારે ૪ વાગ્યે ઊઠી જતા અને પરવારી અડધો કલાક - કલાક મહારાજની મૂર્તિ આગળ બેસી ઉચ્ચ સ્વરે કગરીને પ્રાર્થના કરતા. પૂ. સંતો ગુરુજીને પ્રાર્થના કરતા જોઈ અહોભાવમાં ડૂબી જતા. પોતે કગરી પડતા.

ઈ.સ. ૨૦૨૨માં ગુરુજી બે વખત ૭-૭ દિવસની ધ્યાનકુટિરમાં પધાર્યા હતા. અવરભાવમાં ગુરુજીને ચરણનો દુખાવો ઘણો રહે છે છતાં ધ્યાનકુટિરમાં નીચે બેસી મહારાજ આગળ ખૂબ કગરીને પ્રાર્થના કરતા.

એક દિવસ ગુરુજી મહારાજ આગળ, ‘કર જોડી વ્હાલા કર જોડી, શ્રીજી દીન હો કરું પોકાર રે...’ આ પ્રાર્થના ઉચ્ચ સ્વરે એટલા કગરીને કરતા હતા કે રૂમની બહાર સંભળાતું હતું. એ.સી. રિપેર કરવા આવેલા હરિભક્ત પણ પ્રાર્થના સાંભળી ગદ્ગદિત થઈ ગયા.

ગુરુજીએ માત્ર સમાજને જ પ્રાર્થના કરવાનો આગ્રહ નથી જણાવ્યો; પોતે પણ એટલા જ આગ્રહથી પ્રાર્થના કરે છે. ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજને જગાડવાની, સ્નાનાદિકની સેવા કરતા હોય તેની તૈયારી માટે સેવક સંત તા. ૬-૧૨-૨૦૨૨ના રોજ સવારે ૫:૧૫ વાગે આસને ગયા હતા. તે દરમ્યાન ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રી પ્રાતઃ ક્રિયા કરતાં કરતાં ‘મેરે તો એક તુમ હી આધારા...’ પ્રાર્થના કરતા હતા. જે

પોકાર બાથરૂમનું બારણું બંધ હોવા છતાં બહાર સંભળાતો હતો. આવાં તો રોજ સંતોને દર્શન થાય. ગુરુજી પ.પૂ.

સ્વામીશ્રીને કાંઈ જરૂર નથી પણ આપણને વર્તીને પ્રાર્થના કરવાની રીત શીખવે છે.

“વિવેકભાઈ, ખરેખર પ્રાર્થનાથી બધું જ શક્ય છે ?”

“હા... હા... કેમ નહીં ? અરે, નમનભાઈ ! આપણા ગુરુજીએ અનેક વાર પ્રોમિસ આપી છે કે તમે પ્રાર્થના કરો. જરૂરથી મહારાજ સાંભળશે જ. આવો, આપણા ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના મુખે જ પ્રાર્થનાનું મહત્વ સાંભળીએ.”

આ અમારી Open promise છે...

- મહારાજની મૂર્તિ આગળ બેસી સાચા ભાવે પ્રાર્થના કરશો તો પ્રાર્થનાના પ્રવાહની સાથે મહારાજની કૃપાનું પેકેજ મળતું જશે.
- પ્રાર્થના એ Master key છે. એનાથી તમામ દુઃખનાં તાળાં ખૂલે છે. ગમે તેવી મુશ્કેલી હોય, ઊગરવાનો કોઈ આરો ન હોય ત્યારે મહારાજને સાચા ભાવે પ્રાર્થના કરશો તો ઓટોમેટિક બધા રસ્તા ખૂલી જશે.
- પ્રાર્થના વગર ઉદ્ધાર નથી, એ વિના બધું ઉધાર છે. પ્રાર્થના નિરંતર કરજો તો સુખિયા રહેવાશે.
- મહારાજને નિષ્કામભાવે પ્રાર્થના કરજો તો કદી સકામ થવું જ નહિ પડે. અર્થાત્ અવરભાવનું કશું માગવું નહિ પડે.
- પ્રાર્થના એટલે ગીરની ગાયનું ચોખ્ખું ઘી. પ્રાર્થનામાં બહુ અજબની તાકાત છે. પ્રાર્થના મરેલા મડદાને બેઠા કરી દે. પ્રાર્થનાથી અશક્ય શક્ય થઈ જાય. પ્રાર્થના કરજો તો જીવનમાં સફળતા હાથવગી જ રહેશે.
- સ્થિતિના માર્ગે દિન-પ્રતિદિન પ્રગતિ કરવી હોય તો મહારાજની વાંહે પડી જાવ. ખૂબ પ્રાર્થના કરો. સ્થિતિના માર્ગે જેટ સ્પીડે પ્રગતિ થશે.
- સર્વે

વિટામિનથી ભરપૂર દવા એટલે પ્રાર્થના. ખૂબ પ્રાર્થના કરો. ચૈતન્યમાં જુસ્સો અને તાકાત આવશે.

● ● ●

પ્રાર્થનાને આપણા જીવનનો ક્રમ બનાવી દઈએ. જેમ પૂજા કર્યા વિના પાણી ન પિવાય તેમ પ્રાર્થના કર્યા વિના પાણી ન પીવું એવો દૃઢ સંકલ્પ કરીએ. ગમે તેવા વ્યસ્ત શિડ્યૂલમાં હોઈએ પરંતુ પ્રાર્થનામાં સમાધાન ન કરવું. સવારમાં જ પ્રથમ પ્રાર્થના કરી લેવી.

ભારત દેશની આઝાદીની ચળવળ વખતે રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજી એક વાર દિવસ આખાના ખૂબ થાક્યા હતા. રાત્રે થાંભલીના ટેકે બેઠા બેઠા જ આંખ મીંચાઈ ગઈ. અચાનક રાત્રે બે વાગ્યે આંખ ખૂલી ગઈ ને યાદ આવ્યું કે પ્રાર્થના કર્યા વગર સૂઈ ગયો હતો. તરત બાળકની જેમ ધ્રુસકે ને ધ્રુસકે રડવા લાગ્યા. બાજુમાં પોઢેલા કાકાસાહેબ કાલેલકરે તેમને શાંત રાખ્યા. રડવાનું કારણ પૂછ્યું. ગાંધીજીએ કહ્યું, “મારે રોજ રાત્રે પ્રાર્થના કરીને સૂવાનો નિયમ છે પરંતુ આજે હું પ્રાર્થના કરવી ભૂલી ગયો. જે ભગવાને મને શ્વાસ આપ્યો, શરીર

આપ્યું, બુદ્ધિ આપી, જીવન આપ્યું એ ભગવાનને જ હું ભૂલી ગયો ! એટલે મને રડવું આવે છે.” પ્રાર્થના એ ભક્તપણાનું પ્રતીક છે. દાસત્વભાવનું પ્રતીક છે.

જેનાથી પ્રાર્થના ન

થાય તે હાડપિંજર અને જીવતા મડદા સમાન છે. ભક્તપદને લાયક નથી. જેના જીવનમાં પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ નથી એના જીવનમાં ભગવાનનું મહત્ત્વ નથી. પ્રાર્થના નથી થતી તેનું કારણ જીવ શૂનકાર થઈ ગયો છે, મુમુક્ષુતાનો આંક ઓછો છે.

દેહના તમામ રોગો ટાળવા માટે અલગ અલગ દવા હોય. માથું દુખે છે? તેની અલગ દવા. પગ દુખે છે? તેની અલગ દવા. કમર દુખે છે? તેની અલગ દવા. પરંતુ દેહ અને આત્માના તમામ રોગ માટેની અકસીર દવા એટલે પ્રાર્થના.

મહારાજમાં પ્રીતિ થતી નથી? ભૂંડા ઘાટ-સંકલ્પ થાય છે? માનાદિક અંતઃશત્રુ પીડે છે?

સૌના અભાવ-અવગુણ આવે છે? બહારવૃત્તિના ફેર ચડી ગયા છે? આ તમામ આત્માના રોગની એક જ દવા એટલે પ્રાર્થના.

એટલું જ નહિ, આર્થિક તકલીફ છે? ઉદ્વેગ-અશાંતિ વર્તે છે? ચિંતા-ડિપ્રેશનમાં દિવસ પસાર થાય છે? પરિવારમાં આત્મીયતાભર્યું વાતાવરણ નથી? તો પ્રાર્થનારૂપી દવા અજમાવો. ‘સબ રોગ કી એક દવા : પ્રાર્થના.’ ધીરજપૂર્વક ચાલુ કરેલી આ દવા અણધારેલાં પરિણામ લાવે છે.

લોભિયાને પણ પોષાય તેવી સાવ મફત દવા છે. ગમે તેવા બિઝિને પણ ઈઝી છે. અલગ સમય કાઢવાની જરૂર નથી. હાલતાં-ચાલતાં પણ અખંડ કરી શકાય. ગરીબ-તવંગર, નાના-મોટા બધાને પોષાય. રોગ મટાડવાની ગેરંટીવાળી દવા છે. પ્રાર્થનાની ગોળી હોય ભલે નાની પણ તેનું ફળ મોટું મળે. માટે બીજાં સાધન ઓછાં કરીને પણ વિશ્વાસપૂર્વક પ્રાર્થના કરવી. વણધાર્યું ને વણવિચાર્યું રિઝલ્ટ મળશે જ.

જેને ભગવાનને પ્રાર્થના રૂપે કગરતા આવડે તેને કોઈ બીજાને કગરવાનું ન રહે. મહારાજ આપણી પ્રાર્થનાના પોકારની રાહ જોઈને બેઠા છે. પ્રાર્થનાથી મહારાજની કૃપાનો વરસાદ ચાલુ

થઈ જાય. મહારાજ રાજીપાના ખજાના ખુલ્લા કરી દેશે.

હે વ્હાલા સંતો-હરિભક્તો,

જો આપણે આપણી આંતરસમૃદ્ધિ ચાહતા હોઈએ તો ગરજુ બની પ્રાર્થના કરો. પ્રાર્થના કરવાથી અધ્યાત્મ સમ્રાટ થઈ જવાય. દેહનાં દોષો-દુઃખો ચપટીમાં ટળી જાય. અરે ! એટલું જ નહિ, અનાદિકાળના અંતઃશત્રુઓ પણ પલાયન થઈ જાય.

એસ.એમ.વી.એસ.નો સમગ્ર ત્યાગી-ગૃહી સમાજ ઈષ્ટદેવ ભગવાન સ્વામિનારાયણને સાચા ભાવે પ્રાર્થના કરતો થાય એવી અમારી તીવ્ર ઈચ્છા છે. મંદિરમાં, પરિવારમાં આપણે પ્રાર્થના કરીએ અને સૌને કરાવીએ. પ્રાર્થનાથી જ આત્મા નિર્મળ, નિર્દોષ બનશે. આમ, પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કરો તો અમારું સ્વપ્ન પૂર્ણ થાય.

અમે તમને પ્રાર્થના કરીએ છીએ, કગરીને કહીએ છીએ કે ખૂબ પ્રાર્થના કરો. મહારાજની મૂર્તિ આગળ બેસી રોજ ઉચ્ચ સ્વરે કગરીને એક પ્રાર્થના અવશ્ય કરવી.

મહારાજની સ્વાદિષ્ટમાં સ્વાદિષ્ટ વાનગી એટલે પ્રાર્થના. ગમે તેટલા છપ્પન ભોગ કર્યા હોય પરંતુ એમાં પ્રાર્થના ન ભળે તો મહારાજ તેનો સ્વીકાર ન કરે. એક મહિનાનું વચન આપીએ છીએ. એક મહિનો કગરીને સાચા ભાવે પ્રાર્થના કરવા છતાં જીવનમાં પરિવર્તન ન આવે, કોઈ પ્રકારનું રિઝલ્ટ ન મળે તો સત્સંગ છોડી દેજો. અમને વિશ્વાસ છે, રિઝલ્ટ મળશે જ.

● આટલી જીવનમાં ગાંઠ વાળી દેવી :

૧. રોજ મહારાજ આગળ બેસી ઉચ્ચ સ્વરે એક પ્રાર્થના કરવી.
૨. હાલતાં-ચાલતાં પ્રાર્થનાની ટેવ પાડવી.
૩. પ્રાર્થના વગર પાણી પણ ન પીવું.

પ્રાર્થનાનો સહારો લેશો તો વ્હાલો વરસી જશે. સંકટ સમયે જરૂર સહાય કરશે. માટે પ્રાર્થનાને આપણું જીવન બનાવી દઈએ.

“વિવેકભાઈ, ખરેખર પ્રાર્થનાથી અશક્ય શક્ય બની જાય? સમાજમાં કોઈને આવો અનુભવ થયો હશે?”

“હા... હા... જરૂર નમનભાઈ. આવો, આગળ જોઈએ.”

પ્રાર્થના આત્માનો આહાર છે.

દેશ્ય - ૪ દિવ્ય અનુભૂતિ

નોર્થ અમેરિકાના એક સત્સંગી પરિવારના એક મુમુક્ષુ આદર્શ પ્રોજેક્ટમાં પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચમાં જોડાયા. અમેરિકાની પશ્ચિમી સંસ્કૃતિથી તો તેઓ અલિપ્ત હતા પરંતુ કેટલાક પારિવારિક પ્રશ્નો અને દેહના રોગોથી તેઓ હારી ગયા હતા.

પરિવારમાં બધાના સ્વભાવ જુદા. તેથી સ્વભાવગત બાબતોના કારણે નાની-મોટી અથડામણ થયા કરતી. દરેક વ્યક્તિને કાયમ પોતે સાચી જ હોય તેવું લાગતું હોય છે. તેમ તેઓને પણ કાયમ પોતે જ સાચા લાગતા અને સામેની વ્યક્તિ બરાબર નથી એમ લાગતું. કોઈ પણ વ્યક્તિને જોતાં તરત ‘આ બરાબર ન કર્યું, આમ ન કરવું જોઈએ, આવું કરવું જોઈતું હતું, એ તો આવા જ છે.’ આવા નકારાત્મક વિચારોના કારણે સૌના અભાવ-અવગુણ આવ્યા કરતા. દેહદૃષ્ટિ થઈ જતી. કંઈ પણ બને તેમાં નકારાત્મક વિચાર જ આવતા. તેમને છેલ્લા કેટલાક વર્ષોથી શારીરિક તકલીફ ખૂબ વધી જતી. સખત પગનો દુખાવો રહેતો. વ્યવસ્થિત જમી ન શકતા. ઘણી ચરી પાળતા, દવા લેતા છતાં સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો ન થતો. અશક્તિ પણ ખૂબ લાગતી તેમ છતાં પોતાના ઉપરની જવાબદારી તો વહન કરતી જ પડતી. ધ્યાન-ભજનમાં પણ મન લાગતું નહિ, પાટો ગોઠતો નહિ, ઘાટ-સંકલ્પો થયા કરતા. તેથી અંદરથી ખૂબ દુઃખી રહેવાતું.

ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ એક કંમ્પમાં વસવસો વ્યક્ત કર્યો હતો કે, “અમે મૂર્તિનો વેપાર કરવા આવ્યા છીએ. પણ એવા કોઈ મુમુક્ષુ જડતા નથી. એ માલ લેવા પાત્ર થાવ.” મોટાપુરુષ સાથેની પ્રીતિના કારણે આ વાત હૃદયને સ્પર્શી ગઈ પરંતુ પારિવારિક પ્રશ્નો ને નાદુરસ્ત સ્વાસ્થ્યના કારણે એકલતા અનુભવતાં સત્સંગમાંથી પણ પાછા પડતા ગયા.

કોવિડ-૧૯ની શરૂઆતની લોકડાઉનની સભાઓમાં ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ ઓનલાઇન કંમ્પમાં પ્રાર્થના કરવાનો વિશેષ આગ્રહ જણાવ્યો હતો. બસ, એ વખતે તેમને ચોટ લાગી અને પ્રાર્થનારૂપી સંજીવની લેવાની ચાલુ કરી. રોજ એક કલાક ઘરમંદિરના મહારાજ સમક્ષ આર્તનાદે ખૂબ કગરીને પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી. શરૂઆતમાં પ્રાર્થના ખાલી કરવા ખાતર થતી. કોઈ અનુભવ ન થતો. તેમ છતાં ગુરુજીના વચન પર વિશ્વાસ રાખી, હિંમત હાર્યા વગર વધુ પ્રબળતાથી ખૂબ કગરીને પ્રાર્થના કરવાની ચાલુ રાખી. શ્રીજીમહારાજને અને ગુરુજીને સંબોધીને લેખિતમાં પ્રાર્થનાપત્ર લખે. મંદિરમાં મહારાજ અને ગુરુજીના ચરણોમાં મૂકી ખૂબ કગરે. એમ સતત પ્રાર્થનાનો મારો વધારતા ગયા. હાલતાં-ચાલતાં પણ સતત બધેથી લક્ષ્ય તોડી એક પ્રાર્થના કરવાનું લક્ષ્ય બનાવી દીધું.

ઈ.સ. ૨૦૨૧માં એક વાર ચેરીહિલ મંદિરે ઘનશ્યામ મહારાજનાં દર્શન કરવા ગયા. આજે જાણે મહારાજ તેમની પ્રાર્થનાના પોકારનું ફળ આપવા તત્પર થયા હોય તેમ મહારાજનાં દિવ્ય તેજોમય દર્શન થયાં અને ઘનશ્યામ મહારાજ પ્રતિલોમપણે દેહના સ્થાને આવીને બિરાજી ગયા એવો અનુભવ થયો. અંતરમાં આઠે પહોર આનંદ આનંદના શેરડા છૂટ્યા. નિરંતર મહારાજના પ્રતિલોમ સાંનિધ્યની અનુભૂતિ થવા માંડી.

એ દિવ્ય અનુભવ પછી પ્રાર્થના અનંતગણી વધી ગઈ. જેમ જેમ પ્રાર્થના વધારે થવા માંડી એમ એમ મહારાજ સર્વ ક્રિયાના કર્તા બનતા ગયા. સર્વ ક્રિયામાં ‘મહારાજ જ કરે છે, મહારાજ જ છે’ એવો

મહારાજના સાંનિધ્યનો અહેસાસ થતો. પછી તો મંદિરની સેવા હોય, નોકરી હોય કે પરિવારના સભ્યોની સેવા હોય; એમાં અતિશે આનંદ આનંદ થાય. સૌને વિષે દેહદષ્ટિ ટળી ગઈ અને સૌ મહારાજનાં દિવ્ય સ્વરૂપો છે, અનાદિમુક્તો જ છે એ દટ થઈ ગયું. તેથી અભાવ-અવગુણ તો બંધ થઈ ગયા પણ સૌની આગળ અતિ દાસત્વભાવે રહેવાવા માંડ્યું. જ્યારે જ્યારે મહારાજની પ્રતિમામૂર્તિનાં દર્શન થાય ત્યારે અતિશે પ્રસન્ન મુદ્રામાં મહારાજ હાસ્ય રેલાવતા હોય એવાં દર્શન થાય. દેહના સ્થાને મહારાજ આવીને બિરાજમાન થઈ જ ગયા છે. હવે મહારાજ જ છે. આ ગુરુજીએ આપેલી સર્વોપરી રાજચાવીથી અહોભાવમાં ડૂબેલા રહેવા માંડ્યા.

એ પછી પણ મહારાજે એમની નિષ્કામ પ્રાર્થના સાંભળી

ઘાટ-સંકલ્પ તો ધ્યાનમાં સાવ ટાળી દીધા. પરંતુ નવા નવા સુખના અનુભવ થવા લાગ્યા.

સૂર્ય ઊગે તો અંધારુંમાત્ર ટળી જાય તેમ તેમના જીવનમાં પ્રાર્થના સાંભળી સ્વયં સહજાનંદરૂપી સૂર્ય પ્રતિલોભભાવે પ્રગટ્યા તો અવરભાવના વ્યવહારમાં, દેહના દુઃખમાં અને અધ્યાત્મ માર્ગમાં નડતા તમામ પ્રશ્નો પલાયન થઈ ગયા. જે દેહના રોગ ચરી પાળવા અને દવા લેવા છતાં હટતા ન હતા તે વગર દવાએ, વગર ચરીએ નાબૂદ થઈ ગયા. જે અડધો કલાક પલાંઠી વાળી બેસી ન શકતા એટલા પગ દુખતા હતા તે આજે ૩-૪ કલાક સળંગ એક પલાંઠીએ બેસી ધ્યાન કરી શકે છે. પરિવારમાં પણ દિવ્ય આત્મીયતાનું અનોખું સર્જન થઈ ગયું અને હવે તો હરિવર હીરલાનું અખંડ અનુભવાતું સાંનિધ્ય આઠે પહોર આનંદમાં રાખે છે.

“જોયું નમનભાઈ, પ્રાર્થનાથી મહારાજના સાંનિધ્યનો કેવો અહેસાસ થાય ?! અને મહારાજ આવે એટલે દેહનાં, દેહભાવનાં બધાં દુઃખો ટાળવાં ન પડે; ટળી જાય, ખરું ને !”

“વિવેકભાઈ, આવું મહારાજનું સાંનિધ્ય રહે તો મારી એકલતા અને બધાં દુઃખો પણ ટળી જાય. સાચું કહું તો મને મારી દીકરીની બહુ ચિંતા થાય છે. એનું દુઃખ પણ ટળી જાય ?”

“હા નમનભાઈ, જરૂર. કેવી રીતે ? તે ચાલો, આગળ જોઈએ.”

આજથી ૨૦૦ વર્ષ પૂર્વેની આ વાત છે.

વડોદરા શહેરનાં ઈચ્છાબાઈ શ્રીહરિનાં અનન્ય આશ્રિત. લગ્ન થયા બાદ થોડા જ સમયમાં પતિદેવ ધામમાં ગયા. શ્રીહરિના ગૂઢ રંગથી રંગાયેલા ઈચ્છાબાઈની સમજણ હિમાલય જેવી અડગ હતી. તેથી શોકના બદલે અંતરમાં ગુંજ્યા કરતું, ‘ભલું થયું ભાંગી જંજાળ, સુખે ભજશું શ્રી ઘનશ્યામ.’

તેઓ પોતાનું શેષ જીવન પોતાનાં મોટાં બહેન ધીરજબાના ઘરે વિતાવવા લાગ્યાં. આ બંને બહેનો સાદગીમય, નિયમ-ધર્મયુક્ત, સાત્ત્વિક અને પવિત્ર બની તપસ્વી જીવન જીવતાં.

એક વખત સમાચાર આવ્યા કે, “તમારા ભાઈ આત્મારામભાઈ અતિ બીમાર છે અને તે તમને યાદ કરે છે. માટે તમે બંને બહેનો તેમને મળવા બોરસદ આવો.”

આ સમાચાર મળવાથી તેઓ ગામના એક જાણીતા ગાડાવાળાનું ગાડું ભાડે કરીને બોરસદ જવા નીકળ્યાં. સવારમાં નીકળેલું આ ગાડું બપોરના ત્રણેક વાગ્યે બોરસદ સીમની નજીક નદીકિનારે પહોંચ્યું.

અહીં ગાડાવાળાએ ગાડું ઊભું રાખી બંને બહેનોને કહ્યું, “તમો અહીં જળપાન કરી થોડી વાર વિશ્રાંતિ કરો. હું બળદને પાણી

દેશ્ય - ૫

ઇમર્જન્સી

હેલ્પલાઇન

પિવડાવી બહિર્ભૂમિ જઈ આવું. હવે બોરસદ બહુ દૂર નથી.” એમ કહીને ગાડાવાળાએ નદીના પટમાં ગાડું છોડ્યું. બળદને પાણી પાઈ પોતે બહિર્ભૂમિ માટે જંગલમાં ગયા.

બંને બહેનો ગાડામાંથી ઊતરી જળપાન કરી વિશ્રાંતિ લેવા નદીકાંઠે બેઠાં. એ સમયમાં વડોદરાના અધિકારી મુકુંદરાય તેમના સિપાઈઓ સાથે ઘોડેસવાર થઈ ત્યાંથી પસાર થતા હતા. બંને બહેનોનાં રૂપ જોઈ તેમની દાનત બગડી.

પોતાના બંને સિપાઈઓ સાથે મુકુંદરાય સ્નાન કરવાનો ડોળ કરી નદીના પાણીમાં તરતાં તરતાં આ બંને બહેનો તરફ આવવા લાગ્યા. કુબુદ્ધિવાળા આ મુકુંદરાયની શારીરિક ચેષ્ટાઓથી બંને બહેનો ભય પામ્યાં અને આ પરિસ્થિતિ પામી ગયાં. ‘આ ગાડાખેડુ છે નહીં. આ ત્રણેયની બુદ્ધિ બગડી છે. આપણે તો અબળા છીએ. માટે મહારાજને પ્રાર્થના કરીએ. તેના સિવાય બીજો કોઈ ઊગરવાનો આરો નથી.’ બંને બહેનોએ અંતરના ઊંડાણથી, ખરા ભાવથી શ્રીહરિને પ્રાર્થના શરૂ કરી, “હે મહારાજ ! આ દુષ્ટજનોથી બચાવનાર આપ સિવાય અહીં કોઈ નથી. આપ દયા કરો તો જ અમે બચી શકીશું. અમે આપની દીકરીઓ છીએ. આપ અમારા રક્ષણહાર બનો. દયાળુ, વહારે આવો.” આમ, કગરીને સાચા ભાવે ખૂબ પ્રાર્થના કરી.

શ્રીહરિએ તેઓની પ્રાર્થના સાંભળી. તે સમયે નદીમાં રહેલા મગરે મુકુંદરાયનો પગ પકડ્યો અને ઊંડા પાણીમાં ખેંચવા લાગ્યો. મગરની પકડથી છુટકારો પામવા તેમણે સિપાહીને બૂમ પાડી.

એક સિપાહી મુકુંદરાયને બચાવવા પાણીમાં પડ્યો. મગરથી બચવા મુકુંદરાયે સિપાહીને બાથ ભરી લીધી. સિપાહીને તરતા આવડતું હતું પણ આ ઘટનાથી ભયભીત બનેલો સિપાહી પોતે ડૂબવા માંડ્યો. અંતે બંનેને મગર ઊંડા પાણીના ધરામાં ખેંચી ગયો. થોડી ક્ષણોમાં તો એ ધરાનું પાણી લાલધૂમ થઈ ગયું. આ પ્રસંગથી બીજો સિપાહી ભય પામી ભાગી ગયો.

આમ, શ્રીહરિને ખરા ભાવથી પ્રાર્થના કરનાર બંને બહેનોનું રક્ષણ શ્રીહરિએ મગર દ્વારા કર્યું.

એ સમયે ગાડાખેડુ આવ્યો ત્યારે બંને બહેનોએ વિસ્તારીને વાત કરી કહ્યું, “ભાઈ ! હવે તમે જલદી ગાડું તૈયાર કરો. આપણે સૂર્યાસ્ત પહેલાં બોરસદ પહોંચીએ તો સારું.”

ગાડામાં બેઠા પછી બંને બહેનોને શ્રીહરિએ દિવ્ય રૂપે દર્શન આપી કહ્યું, “તમે અમને ખરા ભાવથી પ્રાર્થના કરી એટલે અમે તમારી રક્ષામાં આવી ગયા છીએ. હવે તમે કોઈ ભય રાખશો નહીં. નિર્ભય રીતે બોરસદ પહોંચી જશો.”

“જોયું ને નમનભાઈ, જીવનમાં ક્યાંય આપત્તિ આવે તો ઈમર્જન્સી હેલ્પલાઈન સમી પ્રાર્થના જો હૃદયપૂર્વક થાય તો મહારાજ જરૂર આપણને ઉગારી લે. માટે હતાશ-નિરાશ ન થાવ. પ્રાર્થના કરો.”

“વિવેકભાઈ, દેહસાજો-માંદો હોય એમાં પ્રાર્થનાથી ફેર પડે?”

“હા નમનભાઈ ! પ્રાર્થનાથી શું ન થાય ? અરે, પ્રાર્થના દ્વારા કગરવાથી તો ભલભલા મહારોગ પણ ટળી જાય છે. ચાલો, હજુ આગળ જોઈએ...”

**હો પ્રાણપ્યારા શ્રી ઘનશ્યામ, પ્રાર્થના સ્વીકારો હો સુખધામ;
જેવા છીએ તેવા તોયે તમારા, આપ જ માત્ર આધાર હમારા...૦૧**

**દેહાભિમાને ‘હું’કાર વ્યાપે, વારે વારે માત અપમાત લાગે;
ઘડીમાં રાજી ઘડીમાં કુરાજી, દીકરા તમારા છતાં છીએ પાજી... ૦૨**

**ચાર ચાર જનમથી સાથે લવાય, આપ કહો છો દળેલું દળાય;
મૂર્તિમાં રાખ્યા છે મૂર્તિમાં રહું, કૃપા કરો હરિ કગરીને કહું...૦૩**

દેશ્ય - ૬

માસ્ટર મેડિસિન

મોટા મોટા સર્જન ડોક્ટર પણ જ્યારે હાર પામી જાય ત્યારે સર્જનહારની પ્રાર્થના જ તારતી હોય છે.

ડોક્ટર દવા આપી શકે છે પરંતુ પ્રાર્થના કરવાથી દવામાં જ્યારે પ્રભુની દુવા ભળે ત્યારે દુઃખ ટળે છે.

પ્રાર્થનાથી રોગ ટાળવા માટે ઈ.સ. ૧૯૮૮માં કાર્ડિયોલોજિસ્ટ ડૉ. રાડોલ્ફ બાયર્ડે એક પ્રયોગ કરેલો. જેનો અહેવાલ પ્રાર્થનાનું મૂલ્ય દર્શાવે છે.

અમેરિકાના સાન ફ્રાન્સિસ્કો જનરલ હોસ્પિટલના હૃદયરોગ વિભાગના ૩૯૩ દર્દીઓની

માહિતી એક કમ્પ્યુટરમાં સંગ્રહવામાં આવી. જેમાં બે વિભાગ પાડ્યા : એક વિભાગના દર્દીઓ માટે

કેટલાક યુવકો-વડીલો ભેગા મળી પ્રાર્થના કરે. બીજા વિભાગના દર્દીઓને ન તો કોઈ યાદ કરે કે ન તેમના માટે પ્રાર્થના કરે.

પ્રાર્થના કરનારા લોકોને દર્દીનું ફક્ત નામ અને તેના દર્દની ટૂંકી માહિતી આપવામાં આવી. આ ઉપરાંત જે તે દર્દીને પણ હોસ્પિટલમાંથી રજા ન મળે ત્યાં સુધી પ્રાર્થના કરવાનું કહેવામાં આવ્યું.

દસ મહિના બાદ આ અભ્યાસનું તારણ એવું આવ્યું કે જે વિભાગના દર્દી પોતે પ્રાર્થના કરતા હતા અને જેમના માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી તેમને બીજા વિભાગના દર્દીઓ કરતાં પાંચગણી ઓછી દવાની જરૂર પડી. હૃદયરોગના હુમલા વખતે થતી પીડા એકવીસગણી ઓછી થઈ. અભ્યાસનાં આ તારણો પછી મેડિકલ ટ્રીટમેન્ટના સંપૂર્ણ સમર્થક અને પ્રાર્થનાની સારવાર સામે વિરોધ ઉઠાવતા ડૉ. વિલિયમ નોલેને પણ પ્રાર્થનાની કદર કરતાં લખ્યું કે, “આપણે સૌ ડોક્ટરોએ આપણા પ્રિસ્ક્રિપ્શનમાં દિવસમાં ત્રણ વાર પ્રાર્થના કરવી એમ પણ લખવું જોઈએ.”

ઈસનપુર વિસ્તારના એક ગુણબુદ્ધિવાળાં નવાં સત્સંગી મહિલા હરિભક્ત કેતકીબેન રોકેશભાઈ ઠક્કરના જીવનમાં આવું જ કંઈક બનેલું.

તા. ૧-૧૦-૨૦૨૨ના રોજ અચાનક તેમને છાતીમાં દુખાવો ઊપડ્યો. શ્વાસ રૂંધાવા લાગ્યો. તેમની ૧૮ વર્ષની દીકરી તેમને જીવરાજ મહેતા હોસ્પિટલમાં લઈ ગઈ. ડોક્ટરી સલાહ મુજબ ICUમાં દાખલ થયાં. રિપોર્ટ કરતાં નિદાન આવ્યું કે, હેવી ન્યુમોનિયા છે જેથી ફેફસામાં પાણી ભરાઈ ગયું છે. બી.પી. તથા ડાયાબિટીસનું પ્રમાણ પણ વધુ છે.

છાતીમાં થતા ભયંકર દુખાવાને લીધે તેઓને સતત ભય સતાવતો કે આવતી કાલનો ઊગતો સૂરજ હું જોઈ શકીશ કે નહીં ?

ડોક્ટરો પણ છૂટી પડ્યા હતા. કોઈ બચવાની શક્યતા ન હતી. આ સમયે કેતકીબેને પોતાની દીકરીને મોબાઈલમાં એસ.એમ.વી.એસ.ની જે ત્રણ પ્રાર્થના ડાઉનલોડ કરાવી હતી તે સાંભળવા મોબાઈલ મોકલી આપવા કહ્યું. ICUમાં સેવા બજાવતા સિસ્ટરોએ કહ્યું, ‘અહીં મોબાઈલ ન લાવી શકાય.’ પરંતુ કેતકીબેનની અતિશે વિનંતીથી મોબાઈલ ICU વોર્ડમાં લાવવાની મંજૂરી આપી. તેઓ ઈયરફોન લગાવી જ્યાં સુધી મોબાઈલમાંથી ચાર્જિંગ ખલાસ ન થાય ત્યાં સુધી સતત આ ત્રણ પ્રાર્થના સાંભળતાં :

૧. સંકલ્પ પ્રાર્થના - હો પ્રાણપ્યારા શ્રીજી, આ સંકલ્પમાં બળ આપજો.

૨. હો પ્રાણપ્યારા શ્રી ઘનશ્યામ, પ્રાર્થના સ્વીકારો હો સુખધામ :
૫૬-૧

૩. હો શ્રીજી તમારું પ્રગટપણું, અંતર્યામીપણું અખંડ રહો.

જેમ જેમ પ્રાર્થના થતી ગઈ તેમ તેમ તેમનામાં હિંમત, ધીરજ, બળ, શ્રદ્ધા વધતાં ગયાં. આંતરશાંતિ અનુભવાતી ગઈ. દર્દમાં રાહત મળતી ગઈ. તા. ૨૫-૧૦-૨૦૨૨ના રોજ તેમનું સ્વાસ્થ્ય બરાબર થતાં હોસ્પિટલમાંથી રજા મેળવી હતી. ત્યારબાદ બે દિવસ પછી તેઓ યુવતી સભામાં આવ્યાં ત્યારે તેમણે પોતાના સ્વાસ્થ્ય વિષે કહ્યું કે, “મારા આ દિવસો જે પાછા આવ્યા છે તેનું કારણ પ્રાર્થના છે. મને રોજ રાત પડે ને સતત ભય લાગતો કે કાલનો સૂરજ હું જોઈ શકીશ કે નહીં ? પરંતુ પ્રાર્થનાથી મારો નવો જન્મ થયો છે અને આજે હું તમારી સમક્ષ વાત કરી શકું છું.” આવી રીતે પ્રાર્થનાથી અનેકના દેહના રોગ ટળ્યા છે અને આજે ટળે છે.

“જોયું નમનભાઈ, પ્રાર્થનાથી દેહના રોગ ટળી જાય એનાં વાસ્તવિક ઉદાહરણ છે આ.”

“વિવેકભાઈ, મનમાં, હૃદયપૂર્વક થતી પ્રાર્થના દેહના અને મનના બેય રોગ મટાડે એ ખરેખર આશ્ચર્ય-ચમત્કાર જેવું છે.”

“નમનભાઈ, પ્રાર્થનામાં તો અશક્યને શક્ય કરવાનો ચમત્કાર સહેજે રહેલો છે. લૌકિક બુદ્ધિમાં પણ ન કલ્પી શકાય એવા ચમત્કાર પ્રાર્થનાથી સર્જાય છે. તે વિષે આગળ જોઈએ.”

હો શ્રીજી તમારું પ્રગટપણું, અંતર્યામીપણું અખંડ રહો;

હો શ્રીજી સદાય તમે રાજી રહો,

એવું દિવ્યજીવન માટે જીવવું છે...ટેક

મારી સર્વે કિયાને તમે જુઓ છો, સર્વે સંકલ્પોને તમે જાણો છો;

દિવ્ય દષ્ટિરૂપી તવ કેમેરો, સદાય અમ પર ધારો છો,

આજ્ઞા વિરુદ્ધ કશું થાય નહિ, એવું પ્રગટપણું રખાવજો...૦૧

રહેતા હોઈએ તમારી પાસે, અને જેવી મર્યાદા રહે;

જઈએ દૂર કે રહીએ એકાંતે, તોપણ તેવી મર્યાદા રહે,

સદાય રાજી કરી શકીએ, એવું જાણપણું રખાવજો...૦૨

જેટલું અમને પ્રગટપણું, અંતર્યામીપણું દટ હશે;

તેટલો જય અમારો થશે, નહિ તો સદા પરાજય થશે,

એવા અંતરના શત્રુઓથી, સદા જય અમારો કરાવજો...૦૩

પાણી ભરેલો ઘડો જ કીમતી છે તેમ પ્રાર્થના ભરેલું હૃદય જ મહત્વનું છે.

પ્રાર્થના એટલે ચમત્કાર સર્જનાર જાદુઈ ચિરાગ. જે અશક્યને શક્ય બનાવી દે છે.

ડૉ. માર્કને એક મેડિકલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવા સારુ તેઓના શહેરથી અન્ય શહેર ખાતે જવાનું હતું. તેમાં તેઓને નવા મેડિકલ રિસર્ચ માટે પુરસ્કૃત કરવાના હતા. જેનો તેઓને આનંદ હતો. તેઓની પ્રસિદ્ધિ એટલી બધી હતી કે તેઓ એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જવા માટે મોટેભાગે હેલિકોપ્ટરનો ઉપયોગ કરતા. સંમેલનમાં પહોંચવા માટે ૨-૩ કલાકનો સમય બાકી હતો એટલે તેઓએ પોતાના હેલિકોપ્ટરના પાઇલટને બોલાવ્યો અને કહ્યું, “હેલિકોપ્ટર તૈયાર કરો, મેડિકલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવા બીજા શહેરમાં જવાનું છે.” પાઇલટે કહ્યું કે, “સાહેબ, આજે તમે હેલિકોપ્ટરથી નહિ જઈ શકો કારણ કે તેમાં કોઈ તકનીકી ખરાબીના લીધે ચાલુ થવું નથી.” આથી તેઓએ પોતાની ગાડીના ડ્રાઇવરને બોલાવ્યો અને કહ્યું, “આપણે કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવા આ શહેરમાં જવાનું છે તો કેટલા સમયમાં પહોંચી શકીએ ?” ડ્રાઇવરે જવાબ આપ્યો, “સાહેબ ! ઓછામાં ઓછા ત્રણ કલાક થશે.”

સંમેલનમાં પહોંચવું જરૂરી હતું તેથી તેઓએ તેમના ડ્રાઇવરને પૂછ્યું કે, “આનાથી જલદી પહોંચવાનો કોઈ રસ્તો હોય તો જોઈને કહો.” ડ્રાઇવરે mapમાં ચેક કરી સાહેબને કહ્યું કે, “એક રસ્તો છે જે આપણા વિસ્તારની બાજુમાં આવેલ જંગલમાંથી પસાર થઈ રહ્યો હોય એમ લાગે છે. પણ આ રસ્તો જોખમી છે અને વળી જંગલમાંથી પસાર થાય છે. જો આ માર્ગે જઈએ તો કોન્ફરન્સમાં સમયે પહોંચી શકાય.” ડૉ. માર્કને કોન્ફરન્સમાં પહોંચવું જરૂરી હતું એટલે તેઓએ ડ્રાઇવરને કહ્યું કે, “આપણે જંગલના માર્ગે થઈને કોન્ફરન્સમાં જઈશું. તમે ગાડી તૈયાર કરો.” ડ્રાઇવર અને ડૉ. માર્ક મોબાઇલમાં ઇન્ટરનેટ મારફતે દેખાતા માર્ગે આગળ વધ્યા. એક-દોટ કલાક સુધી સફર કરી તો એ રસ્તો કોન્ફરન્સના સ્થળ તરફ યોગ્ય રીતે લઈ જઈ રહ્યો હતો અને આગળ હાથે માર્ગે તે રસ્તો કોસ થતો હોવાથી અડધો કલાકમાં ત્યાં પહોંચી જવાય તેમ હતું એટલે ડૉ. માર્કને હૈયે હાશ થઈ.

થોડાક આગળ વધ્યા પરંતુ જંગલની ગાઢતા ખૂબ હોવાથી મોબાઇલમાં ઇન્ટરનેટ કનેક્શન જતું રહ્યું. તેઓ તો સંપૂર્ણ મોબાઇલમાં દેખાતા આગળ વધ્યા. ૧૦- આગળ વધતા જતા મળે જ નહીં. “ભાઈ, હવે થવા આવી

GPS અને ઇન્ટરનેટ ઉપર આધારિત હતા. તેઓ જે માર્ગે જતા હતા તે માર્ગે ૧૫ મિનિટ થઈ પણ આગળ હાથે માર્ગ મળે જ નહીં. તેઓ એ જ માર્ગે હતા પણ અડધો કલાકની જગ્યાએ બે કલાક સુધી રસ્તો શોધ્યો પણ આખરે કંટાળીને તેઓએ ઉદાસ હૈયે પોતાના ડ્રાઇવરને કહ્યું કે, ગાડી પાછી વાળી લે. કોન્ફરન્સ ચાલુ થઈ ગઈ હશે અને પૂરી પણ હશે. માટે આપણે ત્યાં પહોંચી શકીએ તેમ નથી. જેથી જે માર્ગે આવ્યા હતા તે માર્ગે પાછા ઘરે જતા રહીએ.” ડ્રાઇવરે ગાડી પાછી વાળી જે માર્ગેથી આવ્યા હતા એ માર્ગે પાછી જવા દીધી. ૧, ૨, ૪ કલાક સુધી ગાડી એ જ માર્ગે જવા દીધી પણ ઘર તરફનો રસ્તો જ નહોતો મળતો. કેવી ભગવાનની લીલા કહેવાય કે જે માણસ કોઈ દર્દીની સારવાર નહિ પણ ખાલી હાથ પકડવો હોય તોપણ માતબર રકમ લેતો એ આજે જંગલમાં આમતેમ ભટકતો હતો.

દૈશ્ય - ૭

સર્વે ચમત્કાર

આખરે કંટાળીને તેમણે ડ્રાઈવરને કહ્યું કે, “ભાઈ, હવે આપણે થાક્યા છીએ. સવારથી કંઈ જમ્યા નથી અને કોન્ફરન્સમાં પણ જઈ શકાયું નથી તો એક કામ કરીએ આજુબાજુમાં કંઈક જમવાનું મળે તો જમીએ. બહુ ભૂખ લાગી છે. રસ્તો જમ્યા પછી શોધીશું; પહેલાં જમવાનું શોધીએ.”

ડૉ. માર્ક અને ડ્રાઈવર જમવાનું શોધવા લાગ્યા. એટલામાં તેમને દૂર એક ઝૂંપડી દેખાઈ. તેમણે ડ્રાઈવરને કહ્યું કે, “ત્યાં જઈને કોઈ રહેતું હોય તો પૂછી આવ કે થોડું જમવાનું મળશે?” ડ્રાઈવરે ત્યાં જઈને તપાસ કરી તો એક કઠિયારા ભાઈ રહેતા હતા. તેમને મળ્યા અને વિનંતી કરી, “ભાઈ, અમે સવારના નીકળ્યા છીએ અને રસ્તો ભૂલી ગયા છીએ. ભૂખ લાગી છે તો થોડું જમવાની વ્યવસ્થા કરી આપો તો સારું.” કઠિયારા ભાઈએ પોતાની પત્નીને બોલાવીને જમવાનું બનાવવાનું કહ્યું. જમવાનું તૈયાર થયું. ડિશ તૈયાર હતી એટલે એક બાજુ ડૉ. માર્ક અને જોડે પેલા કઠિયારા ભાઈ બેઠા હતા. જમવાનું પીરસવામાં આવ્યું. ડૉ. માર્કને એટલી બધી ભૂખ લાગી હતી કે ઝડપભરે જમવા માટે કોળિયો પોતાના હાથમાં લીધો અને તેમની નજર પેલા કઠિયારા ભાઈ પર પડી. કઠિયારા ભાઈ બંને હાથ જોડીને ભગવાનને પ્રાર્થના કરતા હતા. આ જોઈ ડૉ. માર્કને થોડું હાસ્યાસ્પદ લાગ્યું. તેમણે પેલા કઠિયારા ભાઈને પૂછ્યું કે, “ભાઈ, તને કોઈ તકલીફ છે તે તું ભગવાનને પ્રાર્થના કરે છે? અને તારી પ્રાર્થના એ સાંભળશે ખરા?” કઠિયારા ભાઈએ જવાબ આપ્યો કે, “ના, કંઈ તકલીફ નથી. આ તો મારો રોજનો નિયમ છે.” વધારે ભણેલા કે બુદ્ધિશાળીને પ્રાર્થનામાં ઘેડ્ય ન બેસે એટલે પોતાના બળને લીધે કઠિયારા ભાઈની મૂંઝવણ જાણવા માટે અધીરા બનેલા ડૉ. માર્કથી રહેવાયું નહીં. તેમણે ફરીથી પૂછ્યું, “ભાઈ, તને જે તકલીફ હોય એ મને કહે. વાંધો નહીં.” ડોક્ટર સાહેબે ખૂબ આગ્રહ કર્યો એટલે પેલાએ કહ્યું કે, “મારો એક દીકરો છે તેને કેન્સરની બીમારી છે. અમે આજુબાજુના શહેરમાં તેના ઈલાજ માટે ગયા હતા પણ કોઈ

આનો ઈલાજ કરી શકે તેમ નથી. અમે તેમને કહ્યું, ઓપરેશન કરવું પડે તો કરો. તમારી જે ફી થશે તે અમે થોડી થોડી કરીને આપી દઈશું. પણ કોઈ ડોક્ટર આનો ઈલાજ કરવા તૈયાર નથી અને કહે છે, આનો ઈલાજ એક જ ડોક્ટર કરી શકે છે.”

“કયા ડોક્ટર?” ડૉ. માર્ક કુતૂહલતાપૂર્વક પૂછ્યું.

“અહીંથી દક્ષિણ ભાગમાં એક ડોક્ટર એવા છે જે સફળતાપૂર્વક કેન્સરની સારવાર કરી શકે છે.” એમ કહી કઠિયારા ભાઈએ પોતાના દીકરાની ફાઈલ ખોલી અને કહ્યું,

“ભાઈ, એ ડોક્ટરનું નામ છે ડૉ. માર્ક ! એ આ શહેરમાં રહે છે. પરંતુ તેમની ફી આપી શકાય એટલા પૈસા મારી પાસે નથી. માટે ઘરે અમારાથી થાય તેટલી સેવા કરીએ છીએ. મારે બીજી કોઈ તકલીફ નથી. બસ, આ દીકરા માટે રોજ જમતા પહેલાં પ્રાર્થના કરું છું કે, ‘હે ભગવાન ! આ દીકરો તમે આપ્યો છે. એને જિવાડવો કે ન જિવાડવો એ તમારા જ હાથમાં છે.’ મને વિશ્વાસ છે કે ભગવાન મારી પ્રાર્થના જરૂર સાંભળશે.”

ડૉ. માર્કના હાથમાંથી કોળિયો નીચે પડી ગયો અને આંખોમાંથી આંસુ વહેવા લાગ્યાં. તેમણે રડતાં રડતાં કઠિયારા ભાઈને કહ્યું, “ભાઈ ! ખરેખર ભગવાન ખૂબ દયાળુ છે. તમે જે ડોક્ટરની વાત કરો છો એ ડૉ. માર્કને જ તમારી સામે લાવીને ઊભો કરી દીધો. ભાઈ, હું જ ડૉ. માર્ક છું. હું વિના મૂલ્યે તમારા દીકરાનું ઓપરેશન કરીશ.” એમ કહી પોતે ઊભા થઈ દીકરાનો હાથ પકડી કહ્યું, “ભાઈ, આને અમારી ગાડીમાં બેસાડી દો. આનો ઈલાજ થઈ જશે.”

રસ્તે જતાં ડૉ. માર્ક મનોમન ભગવાનને વંદે છે કે, ‘વાહ દયાળુ, ખરેખર તું ભગવાન છે. હેલિકોપ્ટરમાં તકનીકી ખરાબી ઊભી કરવી, જંગલનો રસ્તો ભૂલી જવો, આમતેમ ભટકવું તે કાંઈ આમ જ નથી બન્યું. તારે આ કઠિયારા ભાઈની પ્રાર્થનાનો જવાબ આપવો હતો તેથી જ આ બધું બન્યું.’ ફરીથી ડૉ. માર્ક આંખમાં આંસુ સાથે એ શબ્દો મનમાં બોલી રહ્યા : ‘ચમત્કાર ! પ્રાર્થના સર્જે છે ચમત્કાર !’

“ખરેખર વિવેકભાઈ, પ્રાર્થના તો ચમત્કારિક જડીબુટ્ટી સમાન છે. ખરેખર આ પ્રાર્થના તો સબ રોગ કી એક દવા છે. આજ સુધી મેં પ્રાર્થના શબ્દ વિષે સાંભળ્યું હતું. આજે તેની અજબ તાકાત પણ જાણી લીધી. હવે હું પણ આ ગોળી લઈશ.”

“નમનભાઈ, પ્રાર્થનાની કેટલીક પૂર્વશરતો ગુરુજી પ. પૂ. સ્વામીશ્રીએ સમજાવી છે. જો એ શરતોનું પાલન કરીએ તો આપણી પ્રાર્થના જરૂરજરૂર મહારાજ સાંભળે જ. શું કરવાથી પ્રાર્થના ફળે તે આપણે આગળ જોઈએ.”

ખિસર ન જાજો મેરે મીત, યહ વર માગું નિત... ખિસર ટેક
 મેં મતિમંદ કછુ નહિ જાનું, નહિ કુછ તુમ સે હિત;
 બાંચ ગ્રહે કી લાજ હે તુમ કું, તુમ સંગ મેરી જીત... ખિસર ૦૧
 તુમ રીઝો એસો ગુન નાહીં, અવગુન કી હું ભીત;
 અવગુન જાની ખિસારોગે જીવન, હોવહું બહુત ફજીત... ખિસર ૦૨
 મેરે દટ ભરોસો જીય મેં, તજી હો ન મોહન પ્રીત;
 જન અવગુન પ્રભુ માનત નાહીં, યેહી પૂરવ કી રીત... ખિસર ૦૩
 દીનબંધુ અતિ મૃદુલ સુભાઉં, ગાઉ નિશદિન ગીત;
 પ્રેમસખી સમજુ નહિ ઊંડી, એક ભરોસો ચિત... ખિસર ૦૪

“વિવેકભાઈ, પ્રાર્થના ફળે એટલે શું ?”

“નમનભાઈ, પ્રાર્થનાની કેટલીક પૂર્વશરતો ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ સમજાવી છે. જો એ શરતોનું પાલન કરીએ તો આપણી પ્રાર્થના જરૂરાજરૂર મહારાજ સાંભળે જ. શું કરવાથી પ્રાર્થના ફળે ? તે આપણે અત્રે જોઈએ.”

શરત : ૧

વિશ્વાસપૂર્વક થાય તો

Trust, भरोसा, विश्वास...

જો દર્દી ડોક્ટરની દવા કે ઓપરેશન પર વિશ્વાસ ન મૂકે તો સાજા ન થવાય. જો મુસાફર વાહનચાલક પર વિશ્વાસ ન મૂકે તો મુકામ પર ન પહોંચાય. જો ગ્રાહક વેપારીની વસ્તુ પર વિશ્વાસ ન મૂકે તો સોદો પાર ન પડે.

એમ પ્રભુ મારી પ્રાર્થના જરૂર સાંભળે જ છે એવા વિશ્વાસપૂર્વક ભક્ત પ્રાર્થના ન કરે તો પ્રાર્થના ફળતી નથી. પ્રભુને કરેલી પ્રાર્થના પર અચળ વિશ્વાસ અને પ્રાર્થના ફળે ત્યાં સુધીની શ્રદ્ધા એ પ્રાર્થનાની પૂર્વશરત છે. પ્રભુ મારી પ્રાર્થના જરૂરાજરૂર સાંભળે જ છે એવો જેટલો વિશ્વાસ વધુ એટલું પ્રાર્થનાનું ફળ વહેલું મળે અથવા પ્રભુ યેનકેન પ્રકારે જરૂરાજરૂર પ્રાર્થનાનો જવાબ આપે જ. અરે ! અમુક સંજોગોમાં તો પ્રાર્થનાનો જવાબ પ્રાર્થના કર્યા પૂર્વે પણ પ્રભુ મોકલી દે.

અત્યંત પછાત અને અંતરિયાળ વિસ્તારમાં એક ધાર્મિક સ્થાન હતું. વર્ષોથી આ ધાર્મિક સંસ્થા શાળા, અનાથાશ્રમ ચલાવે. આ વિસ્તારમાં માઈલો સુધી ફક્ત જંગલ જ પથરાયેલું હતું. વચ્ચે ક્યાંક છૂટાંછવાયાં ઝૂંપડાં હતાં. તેમાં રહેતા ગરીબ લોકોને મદદરૂપ થવા સંસ્થાએ નાનું દવાખાનું ઊભું કરેલું. એક સાંજે દવાખાનાના ડોક્ટરોએ બધા જ પ્રયત્નો કરવા છતાં એક ગરીબ સ્ત્રી પ્રસૂતિ દરમ્યાન મૃત્યુ પામી. અધૂરા મહિને જન્મેલું બાળક અત્યંત નાજુક અને ખૂબ ઓછા વજનવાળું હતું. તેને જિવાડવા ઈન્ક્યુબેટરની (કૃત્રિમ ગરમી આપતી કાયની પેટીની) જરૂર પડે, જે ત્યાં ન હતું. તેથી બાળકને બચાવવું એક પડકારરૂપ હતું. તેમાંય તે સ્ત્રી બે વર્ષની એક દીકરી પણ પાછળ છોડતી ગઈ હતી. મા વગરની એ દીકરીને સાચવવી ઘણી

અઘરી હતી.

કાતિલ ઠંડીના દિવસો હતા. બાળકને બચાવવા એક પરિચારિકાને ઉપાય સૂઝ્યો કે ગરમ પાણી ભરેલી રબ્બરની બે કોથળીઓ જો બાળકની આસપાસ ગોઠવી દેવામાં આવે તો બાળકને જોઈતી ગરમી મળી જાય. એમણે તરત જ માળિયામાંથી રબ્બરની કોથળીઓ કઢાવી. પરંતુ વર્ષોથી પડી રહેલી રબ્બરની કોથળીમાં કાણાં પડી ગયેલાં. તે જોઈ બધા નિરાશ થઈ ગયા.

એ બાળકને બચાવવાના છેલ્લા ઉપાય તરીકે ઝૂંપડીમાં તાપશું કરી સલામત અંતરે બાળકને સુવડાવી એક વ્યક્તિ આખી રાત જાગતી બેઠી. આ રીતે માંડ માંડ એક રાત પસાર થઈ. સવારથી સૂર્યપ્રકાશના લીધે બાળકની તબિયત સહેજ સુધરી પરંતુ બીજી રાત્રે શું કરવું? તે બહુ મોટો પ્રશ્ન હતો.

સંસ્થાના નિયમ પ્રમાણે સવારે તમામ સાધુ-મહાત્માઓ, સ્ટાફ સભ્યો તથા બાળકો પ્રાર્થના માટે એકઠાં થતાં. આજે મુખ્ય સંતે જન્મમરણ વચ્ચે જોલાં ખાઈ રહેલ બાળક માટે પ્રાર્થના કરવા બધાને કહ્યું.

અચાનક દસેક વર્ષનો એક અનાથ બાળક મૃદુ ઊભો થયો અને તેણે બધા વચ્ચે પ્રાર્થના કરવા માટે મુખ્ય સંતની પરવાનગી માગી. પરવાનગી મળતાં જ મૃદુએ બધા વચ્ચે આવી બે હાથ જોડી પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી કે, “હે ભગવાન ! અમને આ બાળકની ખૂબ દયા આવે છે. આ મારા નાનકડા ભાઈને જિવાડવા તું અમને ગરમ પાણીની કોથળી મોકલી આપ ને ! આ અમારો નાનકો ભાઈ જીવી જશે તો અમે તારો ખૂબ આભાર માનીશું. અને હા, એ કાલ સુધી જીવતો ન રહે તો ? માટે હે

પ્રભુ ! તું આજે સાંજે જ મોકલી આપજે હોં. અને એની બહેન માટે ઢીંગલી પણ... પ્રભુ ! અમને બધાને તારા પર વિશ્વાસ છે કે તું જરૂર મોકલી આપીશ.”

આટલું કહી મૂઢુ બેસી ગયો. પરંતુ આ બાળકની પ્રાર્થનાથી હરકોઈની આંખો સજળ થઈ ગઈ. બધાને ખબર હતી કે આ એવો અંતરિયાળ વિસ્તાર છે કે ત્યાં સો એક માઈલ સુધી તો કોઈ પ્રોવિઝન સ્ટોર પણ ન હતો તો ગરમ પાણીની કોથળી મળવી એ કેટલું અશક્ય હતું ! પરંતુ આ બાળકની અદ્ભુત શ્રદ્ધા જોઈને બધા દ્રવી ગયા. બધાની આંખમાં આંસુ આવી ગયાં.

સાંજે ચાર વાગ્યાની આસપાસ એક પાર્સલવાન આવી. ત્યાંના રહેવાસીઓને નવાઈ લાગી. કારણ કે છેલ્લા ઘણા સમયથી આવું ક્યારેય બન્યું નહોતું. પાર્સલવાનમાંથી પંદરેક કિલોનું તોર્તિંગ પાર્સલ આવ્યું. એ સમાચારથી જ બધા ત્યાં ભેગા થઈ ગયા. મૂઢુ સૌની આગળ આવી ઊભો રહી ગયો.

મુખ્ય સંતે એ પાર્સલ ખોલ્યું. એમાં નવાં સ્વેટરો, મફલર, શાલ, મેડિકલનો સામાન તથા દવાઓ હતી. બસ, એની નીચે ઘાસ હતું. બધાના ચહેરા પર નિરાશા છવાઈ ગઈ. એક મૂઢુ અડગ અને શાંતિથી ઊભો હતો. એ બોલ્યો :

“તમે હજુ અંદર જુઓ.”

મહાત્માએ આશ્ચર્યવત્ નીચે રહેલું ઘાસ ફંફોસ્યું. ત્યાં

ઉપસ્થિત સૌના આશ્ચર્ય વચ્ચે ઘાસ નીચેથી નવી નક્કોર રબ્બરની બે હોટવોટર બોટલ (ગરમ પાણીની કોથળી) નીકળી. પેલા બાળકની જિંદગીને હવે કંઈ પણ નહિ થાય તેવી ખાતરી થતાં સૌ રાજી થયા. સંત મહાત્મા બોક્સ બંધ કરવા જતા હતા ત્યાં જ મૂઢુ ફરી બોલ્યો, “જુઓ જરા ઊડે જુઓ તો ! આપણે ભગવાનને એક ઢીંગલી મોકલવાનું કહ્યું હતું એટલે એ પણ હોવી જ જોઈએ.”

બોક્સ પરનાં પાટિયાં ફરીથી બહાર કાઢી સંતે અંદર જોયું તો સૌથી નીચે એક સરસ મજાની ઢીંગલી હતી. મૂઢુ નાચી ઊઠ્યો અને ઢીંગલી લઈને દોડતો પેલી બાળકીને આપી આવ્યો. સંત મહાત્મા અવાચક બનીને એને જતો જોઈ રહ્યા. થોડી વાર પછી એમનું ધ્યાન એ બોક્સની રવાના થયાની તારીખ પર ગયું. બરાબર છ મહિના પહેલાં એ બોક્સ વહાણમાં અમેરિકાના કોઈ શહેરમાંથી ચડાવવામાં આવ્યું હતું.

જાણે કે મૂઢુની આજની પ્રાર્થનાનો જવાબ ભગવાને છ મહિના પહેલાં જ આપી દીધો ન હોય !

ભગવાન કહે છે કે,

“If you trust me, definitely, you will get your answer, before you utter a single word.” અર્થાત્

‘તમે મને પ્રાર્થના કરો તે પહેલાં હું તમને જવાબ આપી દઈ છું પરંતુ તમને મારા પર વિશ્વાસ હોય તો...’

શરત : ૨

પ્રગટભાવે થાય તો...

પૃથ્વી ઉપર હવા ક્યાં ન હોય ? અત્ર-તત્ર-સર્વત્ર વ્યાપક છે. હવા તો પંચભૂતોમાંનું એક તત્ત્વ છે, જ્યારે મહારાજ અને મોટાપુરુષ તો પરભાવનું દિવ્ય સ્વરૂપ છે. તો તેઓ ક્યાં ન હોય ? મહારાજ અને મોટાપુરુષ સદાય પ્રગટ જ છે. જેટલા પ્રગટભાવે પ્રાર્થના કરીએ એટલી શીઘ્રતાથી મહારાજ અને મોટાપુરુષ આપણી પ્રાર્થના સાંભળે જ. માટે પ્રાર્થનામાં

પ્રગટભાવ પ્રથમ સ્થાને કેળવાય તો જ પ્રાર્થના ફળે.

કેનેડા યુવક મંડળના આદર્શ યુવક તેજસભાઈ પટેલના પરિવારની આ વાસ્તવિકતા ‘પ્રાર્થના પ્રગટભાવથી જ ફળે’ તેવું શીખવે છે. ઈ.સ. ૨૦૧૮ પૂર્વે તેજસભાઈ સંપૂર્ણ પશ્ચિમી સંસ્કૃતિના રંગે રંગાયેલા હતા. રજોગુણી જીવન, કુસંગી મિત્રોનો સંગ, તેમની સાથે રહેવાનું, ખાવા-પીવાનું. તેમનાં

ધર્મપત્ની ગાયત્રીબેન સત્સંગના રંગે રંગાયેલાં. તેઓ નિયમિત સત્સંગ સભામાં આવતાં હતાં. તેઓ નિરંતર તેજસભાઈ પણ સત્સંગમાં આવે તેવી મહારાજને અને મોટાપુરુષને પ્રાર્થના કરતાં હતાં.

ઈ.સ. ૨૦૧૮માં ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં અમેરિકા ચેરીહિલ ખાતે સાત-દિવસીય યુવા શિબિરનું આયોજન થયું હતું. ધર્મપત્નીના આગ્રહથી તેઓ શિબિરમાં ગયા. ગુરુજીના સાત દિવસના નિકટ સાંનિધ્યથી તેજસભાઈના જીવનમાં પસ્તાવાનું ઝરણું ફૂટ્યું. ગુરુજીના સંકલ્પો ક્યાં અને મારું જીવન ક્યાં? આવા ગુરુજી મળ્યા છતાં હું શું કરું છું? આ વિચારે પાછા વળ્યા. એ વખતે તેમને ગુરુજી સાથે અંગત બેઠકનો લાભ મળ્યો. તેઓએ પોતાની ભૂલનો એકરાર કરી માફી માગી અને જીવનપરિવર્તન થાય તે માટે કૃપા કરવા ખૂબ પ્રાર્થના કરી. હૃદયપૂર્વકની પ્રાર્થનાથી ગુરુજી રાજી થયા અને ધીરે ધીરે જીવન બદલાવા માંડ્યું. ઈ.સ. ૨૦૧૮-૨૦માં તો તેઓ આદર્શ પ્રોજેક્ટમાં જોડાઈ ગયા.

કોરોનાકાળ દરમ્યાન તેજસભાઈનાં ધર્મપત્ની ગુરુજીના ઓનલાઈન સત્સંગનો લાભ લઈ ખૂબ બળિયાં થયાં. ઈ.સ. ૨૦૨૧માં ઓનલાઈન AYP કેમ્પમાં ગુરુજીએ સૌને મૂર્તિસુખના માર્ગે આગળ વધવા માટે ખૂબ બળ આપ્યું હતું. અને આપણો જન્મ શા માટે છે? તે જીવનધ્યેયની વિશેષ સ્પષ્ટતા કરાવી હતી. ત્યારથી તેમને ગુરુજીના સંકલ્પમાં ભળવાની તમન્ના જાગી. પરંતુ કેટલાક સામાજિક-પારિવારિક પ્રશ્નો હતા તેથી તેઓ પોતાના મનની વાત કોઈને કહી શકતાં નહોતાં. અંદર દ્વિધા અનુભવતાં. અંદરથી ખૂબ દુઃખ લાગતું. તેમણે ગુરુજીના લાભમાં સાંભળ્યું કે, “મહારાજ અને મોટા સદા પ્રગટ છે. આપણી પ્રાર્થના જરૂર સાંભળે જ.”

ઈ.સ. ૨૦૨૧માં ઓગસ્ટ માસમાં ગાયત્રીબેને જોબ પર રિસેસના સમયમાં મહારાજ અને ગુરુજીની મૂર્તિ આગળ

હૃદયપૂર્વક કગરીને પ્રાર્થના કરી. ખૂબ રડીને, કગરીને પોતાની વ્યથા, અંતરની અભિલાષા પ્રાર્થના રૂપે ડાયરીમાં લખી. પ્રાર્થના લખતી વખતે જ તેમને અંદરથી વિશ્વાસ હતો કે ગુરુજી જરૂર કૃપા કરશે જ. તેમણે ઘરે આવી ડાયરી પોતાના ખાનામાં મૂકી દીધી. ત્યારબાદ રોજ ગુરુજીને અંતરથી પ્રાર્થના કરતાં કે મને મૂર્તિસુખના માર્ગે આગળ વધારજો.

બરાબર આ વાતને એક વર્ષ પૂર્ણ થયું. ઈ.સ. ૨૦૨૨, ઓગસ્ટમાં ગુરુજી કેનેડા વિચરણ અર્થે પધાર્યા. તા. ૧૩-૮-૨૦૨૨ના રોજ તેજસભાઈ ટોરન્ટો મંદિરે દર્શન કરવા ગયા. ગુરુજીએ સામે ચાલી તેજસભાઈને બોલાવ્યા ને તેમની સાથે અંગત બેઠક કરી. બેઠક દરમ્યાન ગુરુજીએ તેજસભાઈને કેટલીક બાબતોની ભલામણ કરી કે, “બિનસત્સંગી મિત્રોના સંગથી છેટા રહેજો. મૂર્તિસુખના માર્ગે આગળ વધવા માટે પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચમાં જોડાવા તરફ આગળ વધજો. વિદેશના રજોગુણી વાતાવરણથી પાછા વળેલા રહેજો.” આ ઉપરાંત તેમના અંગત જીવન બાબતે પણ ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ ઘણું માર્ગદર્શન આપ્યું. અને છેલ્લે કહ્યું, “તમારા ઘરના સભ્યની પ્રાર્થના મહારાજ સુધી પહોંચી ગઈ છે.”

તેજસભાઈએ ઘરે જઈ તેમના ધર્મપત્નીને ગુરુજીએ બેઠક દરમ્યાન કરેલી વાત વિસ્તારથી કહી. ત્યારે તેઓ દોડતાં પોતાના રૂમમાં ગયાં અને ડાયરી ખોલી બરાબર એક વર્ષ પહેલાં લખેલી પ્રાર્થના બતાવી. જે પ્રાર્થના આજ સુધી તેમણે કોઈને બતાવી પણ ન હતી. છતાં ગુરુજીને પ્રગટભાવે, વિશ્વાસપૂર્વક પ્રાર્થના કરી હતી તેથી અંતર્યામીપણે ગુરુજીએ બેઠા શબ્દોમાં એ જ વાત તેજસભાઈને કરી હતી. ડાયરીમાં લખેલી પ્રાર્થના વાંચતાં તેજસભાઈનાં નેત્રો હર્ષાશ્રુથી ઊભરાઈ ગયાં કે ખરેખર મોટાપુરુષને પ્રગટભાવે, વિશ્વાસપૂર્વક કરેલી પ્રાર્થના જરૂરાજરૂર ફળે. કારણ, અંતર્યામી સ્વરૂપથી કાંઈ અજાણ્યું ન હોય.

“જોયું ને નમનભાઈ, આ કંઈ દંતકથા નથી. છેલ્લા ગુરુજીના વિદેશ વિચરણ દરમ્યાન બનેલી સત્ય ઘટના છે.”

“હા વિવેકભાઈ, ખરેખર ગુરુજી અંતર્યામીપણે આપણા બધાના અંતરનું જાણે જ છે. આ પ્રસંગ પરથી તો એમ થાય કે મહારાજ અને મોટાપુરુષ સદાય આપણા ઘરમાં પણ બિરાજે છે. પ્રગટભાવ કેળવીને પ્રાર્થના કરીએ તો એ હજારો ગાઉ દૂર બિરાજતા હોય છતાંય આપણી પ્રાર્થના સાંભળે જ છે. એમાંય જો ભૂખ્યા અને ગરજુ થઈને મહારાજને પ્રાર્થના કરવા મહારાજની વાંહે પડી જઈએ તો તો મહારાજ જલદી પ્રાર્થના સાંભળે. તે કેવી રીતે? તો આગળ જોઈએ.”

પ્રાર્થના એ પ્રભુનું ભાવનું ભોજન છે.

પ્રાર્થના બોલવી અને પ્રાર્થના કરવી એમાં ઘણો તફાવત છે. પ્રાર્થના બોલવી એ નિયમ થયો અને પ્રાર્થના કરવી એ ગરજુપણાનું પ્રતીક થયું. પ્રાર્થના હંમેશાં ગરજુ-ભૂખ્યા થઈને કરવી. નીડી (જરૂરિયાતમંદ) થઈને કરવી. જેટલું ગરજુપણું વિશેષ એટલી જ પ્રભુ જલદી પ્રાર્થના સાંભળે.

ગરજુ થયા વિના દોષો ટાળવાની તત્પરતા ન જાગે.

ગરજુ થયા વિના પોતાના દોષોનો એકરાર ન કરી શકાય.

ગરજુ થયા વિના પ્રભુ આગળ ખોળો પાથરી કગરી ન શકાય.

ગરજુપણું એ શરણાગતિનું પ્રતીક છે. આવા ભૂખ્યા ને ગરજુ થઈ મહારાજ અને મોટાપુરુષને વારંવાર પ્રાર્થના થાય ત્યારે એ દયાળુ સ્વરૂપને આપણી પર દયા આવી જાય. આપણા દોષોને ચપટીમાં દૂર કરી આપણને વિશુદ્ધ પાત્ર બનાવી દે.

સ્વામિનારાયણ ધામ સેન્ટરના આદર્શ પ્રોજેક્ટમાં AYP બેચમાં જોડાયેલા એક સભ્યની આ વાત છે. તેઓને મોબાઈલનું એવું તો વ્યસન પડી ગયેલું કે સવારે ઊઠતાં, પોતાની જોબ કરતાં, એક્ટિવા ચલાવતાં મોબાઈલ ચાલુ જ હોય. દિવસમાં છ છ વખત વોટ્સએપ સ્ટેટસ બદલતા. ગંદી સાઈટો તથા ન જોવાના વિડિયો જોવાનું વ્યસન પડી ગયેલું. રાત્રે પોઢતી વખતે પણ મોબાઈલ તો બાજુમાં જોઈએ જ.

પોતાના નિકટના સગાંને દિવસમાં એક વાર ફોન કર્યા વગર ન ચાલે. જ્ઞાનસત્ર પૂર્વે ઓક્ટોબર-૨૦૨૨ની AYP સભામાં ગુરુજીની પંચવર્તમાન પાળવા વિષેની સભા સાંભળી. તેમાં ગુરુજીનો અતિશે આગ્રહ સાંભળ્યો તથા સ્વમૂલ્યાંકન ફોર્મ ભર્યું. તેમાં સ્વજીવનની કસર ઓળખાઈ કે, ‘આ મોબાઈલની લતે ચડીને જ મારું બધું સાફ થઈ ગયું છે. મોબાઈલ છૂટશે તો જ મહારાજ ને ગુરુજી મારા પર રાજી થશે.’ ત્યારપછી

મોબાઈલનો દુરુપયોગ નહિ કરવાનો દઢ સંકલ્પ કર્યો પરંતુ સફળતા ન મળી.

એક મહિના બાદ જ્ઞાનસત્ર આવ્યું. જ્ઞાનસત્રના ચતુર્થ દિને પ્રાતઃસેશનમાં વ્હાલા ગુરુજીનો અવેરી વર્તમાન પાળવા પરનો અતિશે આગ્રહ તથા મોબાઈલના દુરુપયોગ પરત્વેની નારાજગી જોઈ અંતર હચમચી ગયું. આ મોબાઈલથી છૂટવા એક જ ઉપાય છે — પ્રાર્થના. એવા દઢ સંકલ્પ સાથે તેઓએ પ્રાર્થના શરૂ કરી.

જેમ જેમ પ્રાર્થના કરતા ગયા તેમ તેમ તેઓને ખ્યાલ આવતો ગયો કે, ‘સવારે ઊઠતાં, સ્નાન કરતાં, પૂજામાં, ધ્યાનમાં, સભામાં અને દિવસ દરમ્યાન મોબાઈલના જ વિચારો આવ્યા કરે છે.’ પછી તો દરેક સમયે, દરેક ક્રિયામાં, પળે પળે મહારાજ અને મોટાને પ્રાર્થના કર્યા કરતા.

રાત્રે મોબાઈલ વગર ઊંઘ ન આવે ત્યારે ઊભા થઈ મોબાઈલ લેવા જાય. મોબાઈલનો સ્પર્શ કરવા જાય ત્યારે જાણે સર્પનો ડંબ લાગ્યો હોય એમ જોરાવરીએ કરીને હાથ પાછો ખેંચી લે. કગરીને મહારાજને પ્રાર્થના કરતાં પોઢી જાય. પરંતુ વ્યસનના કારણે ઊંઘ ન આવે એટલે ફરી મોબાઈલ લેવા જાય અને પાછા આવી ફરીથી મહારાજને પ્રાર્થના કરતાં પોઢી જાય.

તેઓએ જણાવેલું કે, “મોબાઈલ મને ભૂતની પેઠે વળગ્યો હતો. ભૂત કાઢવું સહેલું પણ મોબાઈલનું સાલ કાઢવું ઘણું અઘરું હતું.”

તેઓએ સતત ત્રણ-ચાર દિવસ હવાની જેમ પ્રાર્થના કરી. મોબાઈલના વ્યસનની સામે લડતા રહ્યા. આખરે આ લડાઈમાં મહારાજ ભેળા ભળ્યા અને મોબાઈલ સામે તેમની જીત થઈ.

ચાર-પાંચ દિવસ બાદ મહારાજે પ્રાર્થના સાંભળી હોય તેમ મોબાઈલનું વ્યસન આપમેળે છૂટતું ગયું. મોબાઈલ પ્રત્યેની આસક્તિ છૂટતી ગઈ. જે મોબાઈલ સાથે અતિશે જીવનપણું

હતું એ મોબાઈલને હાથમાં લેવાની ઈચ્છા થતી નહોતી. એક મહિનો સતત પ્રાર્થના કર્યા બાદ તેમના જ શબ્દોમાં તેમને થયેલો પ્રાર્થનાનો અનુભવ માણીએ :

“આજે હું નહિ પણ ઓકિટવાની ડેકી મોબાઈલનો ઉપયોગ કરે છે. મને મોબાઈલ સામું જોવાની પણ ઈચ્છા થતી નથી.

જ્ઞાનસત્રની સભાનું મનન હું મોબાઈલથી નહિ પણ લખેલી સભા વાંચીને કરું છું. રખે ને ભૂત પાછું મને વળગી ન જાય. મહારાજ પ્રાર્થના સાંભળે જ છે પરંતુ તે માટે મહારાજની આગળ ભૂખ્યા ને ગરજુ થઈ કગરી પડવું જોઈએ. તો જ પ્રાર્થના ફળે.”

“વિવેકભાઈ ! ખરેખર આ મુક્તના જેવું જ મને મોબાઈલનું વ્યસન પડી ગયું છે. તેમને તો ભૂતને કાઢવાની તડપ જાગી અને પ્રાર્થના કરી તો વ્યસન છૂટી ગયું. બસ, હવે મારે પણ આવું જ કરવું છે.”

“નમનભાઈ, જો ભૂખ્યા ને ગરજુ થઈ મંડીએ તો મહારાજ જરૂર ભેગા ભળે. એમાંય માન મૂકી પ્રાર્થના કરીએ તો સાથે કૃપા પણ ભળે. તે વિષે આગળ જોઈએ.”

શરત : ૪

અહમ્શૂન્ય થઈએ તો...

બરફ ઓગળે ત્યારે પાણી બને છે તેમ પ્રાર્થના એ ઓગળેલા અહમ્માંથી નીકળતો પ્રવાહ છે. અહમ્ ઓગળે ત્યારે જ સાચી પ્રાર્થના થાય. ઘણી વખત પોતાના દોષો ટાળવાની ઈચ્છા હોય પરંતુ મહારાજ અને મોટાપુરુષ આગળ દોષોની કબૂલાત કરી શકતા ન હોઈએ. પરંતુ બરકતનો મહાસાગર એવા મહારાજ અને મોટાપુરુષ આગળ જ્યારે અહમ્શૂન્ય થઈ દોષ-સ્વભાવ ટાળવાની કાકલૂદી કરે ત્યારે એ દયાળુ સ્વરૂપ રાજી થઈ દોષો ટાળવાની સબસિડી બક્ષે છે.

અહમ્શૂન્ય થઈ કરેલી પ્રાર્થનાનું કેવું અદ્ભુત પરિણામ મળે છે તેનો એક પ્રસંગ તાજેતરમાં જ વસ્ત્રાલની ઝોનલ શિબિરમાં બન્યો.

વસ્ત્રાલ સેન્ટરના બાળમુક્ત ધ્યાન હિતેશભાઈ પટેલ. જેમની ઉંમર હાલ દસ વર્ષની છે. ભણવામાં-રમવામાં ખૂબ હોશિયાર. તેથી મિત્રો સાથે રમવા જાય તેમાં હંમેશાં નંબર વન હોય. પરંતુ રમવા જાય ત્યારે મિત્રો પોતાનું કહ્યું ન માને ત્યારે અકળાઈ જાય. મનમાં એમ થાય કે હું બધાનો લીડર છું. મારું કહ્યું બધા કેમ માનતા નથી ? પરિણામે ગુસ્સે થઈ જાય. ઘરમાં

પણ મમ્મી-પપ્પા રોકટોક કરે તો, ‘મને બધું આવડે જ. મને શા માટે આવું કહો છો?’ એ વિચારે ગુસ્સે થઈ જાય, રિસાઈ જાય. પરંતુ થોડા સમય બાદ અંતરમાં પશ્ચાત્તાપ થાય કે મમ્મી-પપ્પા મારા હિત માટે જ કહેતાં હતાં ને ! મારે ગુસ્સે ન થવું જોઈએ. મારા આવા સ્વભાવથી ગુરુજી રાજી નહિ થાય.

કુમળી વયે પણ તેમને આ સ્વભાવ ડંખ્યા કરતો. તેમાંથી છુટકારો મેળવવાના વિચાર કરતા.

એવામાં તા. ૨૬-૧૧-૨૦૨૨ના રોજ વસ્ત્રાલ ખાતે વ્હાલા ગુરુજીના સાંનિધ્યમાં બાળ શિબિર યોજાઈ. શિબિર દરમ્યાન પૂ. સંતે ગુરુજીને સ્વયં મહારાજે દીક્ષા આપી હતી એ પ્રસંગ કહ્યો. પ્રસંગ પૂર્ણ થયા બાદ ધ્યાન મહારાજ ઊભા થઈ આગળ આવ્યા અને ગુરુજીને પ્રાર્થના કરી કે,

“દયાળુ, જય સ્વામિનારાયણ.”

“જય સ્વામિનારાયણ.”

“હે વ્હાલા ગુરુજી, આપ આ લોકનું સ્વરૂપ નથી. આપ સંપૂર્ણ પરભાવનું સ્વરૂપ છો. જેમ શ્રીજીમહારાજ અત્યારે આપના દ્વારા અનંતને અનાદિની સ્થિતિ કરાવે છે અને

કરાવશે. તેવી જ રીતે અમારે પણ અનાદિની સ્થિતિ પામી અનંતને અનાદિની સ્થિતિ કરાવવા આપની સેનામાં ભેગા ભળવું છે. તો દીક્ષાના પ્રતીક રૂપે આપ આ ઉપરણી અમને ઓઢાડશો ?”

“હા, ઓઢાડીએ તો ખરા પણ ઓઢાડ્યા પછીની શરત ખબર છે ને તમને ?”

“હા, સાધુ બનવાનું.”

“હં... સાધુ બનવાનું. પ્રોમિસ ?”

“પ્રોમિસ.”

“જોજો હોં ! લો અહીં આવો. એ વાહ, ભાઈ, વાહ ! સાધુ થવાનું હોય તો બજારનું જમાય નહીં. પ્રોમિસ ?”

“પ્રોમિસ.”

“કપડાં પર સ્પ્રે કરાય નહીં. પ્રોમિસ ?”

“પ્રોમિસ.”

સાધુ થવાની પ્રોમિસ માગી ગુરુજીએ ધ્યાન મહારાજને ઉપરણી ઓઢાડી. ત્યારબાદ ધ્યાન મહારાજે વિશેષ તક ઝડપી પોતાની કાલીઘેલી ભાષામાં સભા વચ્ચે પોતાના ગુસ્સાવાળા સ્વભાવને ટાળવા પ્રાર્થના કરતાં કહ્યું કે,

“દયાળુ... દયાળુ... સેવકની એક પ્રાર્થના છે. કરું ? સેવકનો સ્વભાવ હમણાંથી ગુસ્સાવાળો થઈ ગયો છે. કંઈક દયા કરો ને !”

ગુરુજી તેમની પ્રાર્થના સાંભળી ખૂબ રાજી થયા અને ભેટી પડ્યા.

ગુરુજી આ નાનકડા મુક્તરાજની પ્રાર્થના વીસર્યા નહોતા. બીજા દિવસે યુવા અધિવેશનમાં ગુરુજીએ તેમની અહમ્મશૂન્યતાને બિરદાવી રાજીપો વરસાવતાં કહ્યું હતું કે, “ગઈ કાલે બાળ શિબિરમાં એક મુક્તરાજ અમારી પાસે આવ્યા અને પ્રાર્થના કરી કે, મારામાં માન બહુ છે. એના લીધે

મને કોપ બહુ આવે છે. મારી ઉપર દયા કરો ને ! હું બહુ રાજી થયો. આવી પ્રાર્થના તમે કોઈ દા’ડો કરી છે ? જો એ બાળક અહીં બેઠો હોય ને નિર્માની થવું હોય તો ઊભા થઈ જાય. ડબલ રાજીપો આપીશું; છે ?”

(બધા મારા માટે કેવું વિચારશે તેવો વિચાર ન કરતાં ધ્યાન મહારાજ સભા વચ્ચે ઊભા થયા.)

“આવો... આવો, રાજીપો મળે. શાબાશ ! વચ્ચેથી આવો. આ નિષ્કપટીપણું કહેવાય. શાબાશ ! સભા વચ્ચે ઊભું થઈને આવવું એ નાના છોકરાના ખેલ નથી. મેં તો નામ નહોતું આપ્યું. આ દોષ ટાળ્યાની ભૂખ જાગી કહેવાય. આપણે મોટા થઈને આવું કહી શકીએ ? ધન્યવાદ કહેવાય ! પોતાની ભૂલનો એકરાર કરવો આ બધો સત્સંગનો પ્રતાપ છે.”

અહમ્મશૂન્ય થઈ કરેલી પ્રાર્થનાથી વિશાળ હૃદયી ગુરુજીએ તેમના પ્રત્યે તિરસ્કાર કે નફરતની ભાવના ન દાખવી, ઊલટાનું જીવનમાં કેટલાંય આમૂલ પરિવર્તનો લાવવાનું દિવ્ય બળ પ્રેર્યું.

પ્રાર્થના બાદ ધ્યાન મહારાજમાં આદર્શ બાળકના સદ્ગુણોનો આવિર્ભાવ થવા માંડ્યો. ગુસ્સો ઘટી ગયો. ગુરુજીની રુચિ અનુસાર લગ્નપ્રસંગમાં પણ જમ્યા નહીં. રોજ ઘરમંદિરના મહારાજની એકાદ સેવા કરતા થયા. મહારાજ આગળ બેસી પ્રાર્થના-કીર્તનોનું ગાન કરતા થયા. તેમનામાં આવેલું અણધાર્યું પરિવર્તન જોઈ ઘરમાં સૌ અચંબો પામી ગયા.

આમ, જ્યારે પોતાની અહમ્મશૂન્યતા અને મહારાજ તથા મોટાની સર્વોપરીતાના જીવસત્તાએ સ્વીકાર સાથે પ્રાર્થના થાય ત્યારે દોષો-સ્વભાવો ટાળવાની સબસિડી મળે છે અને પ્રભુ અનરાધાર વરસી જાય છે.

“ખરેખર વિવેકભાઈ, હું આજ સુધી માટે જરૂર પડે ત્યારે સ્વાર્થ ખાતર જ પ્રાર્થના કરતો, એય કેવી ? સકામ. પાછી કરવા ખાતર કરતો. પછી તો મહારાજ મારી પ્રાર્થના પણ ક્યાંથી સાંભળે ? હવે હું આવી રીતે જરૂર પ્રાર્થના કરીશ. મને એક વિચાર આવે છે : સત્સંગમાં કોઈએ સાચી પ્રાર્થના કરી હોય અને મહારાજે સાંભળી હોય, રક્ષા કરી હોય એવા કોઈ દાખલા હોય તો કહો ને !”

“નમનભાઈ, તમને હું દાખલા કહું એ કરતાં જેમને પ્રાર્થનાનો સ્વજીવનમાં અનુભવ થયો છે એમના થકી જ તમે જાણો. ચાલો, આગળના ડિવિઝનમાં સ્વાનુભવ માણીએ.”

અનુભવની સરવાળી

ભોજનથી ભૂખ ભાંગે અને જળથી તૃષ્ણા ઇષ્ટપાત્ર
એમ પ્રાર્થના કરીએ તો તેનું ઇળ અચૂક મળે જ.
નૂતન વર્ષે ગુરુજી પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ
સમગ્ર એસ.એમ.વી.એસ.ના સમાજને પ્રાર્થના દ્વારા
મહારાજને રીઝવવાની રીત શીખવી છે. આબાલવૃદ્ધ સૌ કોઈ
આ પ્રાર્થનાના સંકલ્પમાં જોડાયા છે. એમાંના કેટલાક મુક્તોના સ્વાનુભવો
અહીં નોંધ્યા છે તેને માણીએ...

● મોટાપુરુષ દિવ્ય રૂપે પ્રાર્થના સાંભળે જ છે.

એક દિવસ વાસણા વિચરણ દરમ્યાન સેવક ધાબા ઉપર પૂજા કરતો હતો. પૂજા દરમ્યાન ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીને અંતરથી પ્રાર્થના કરતો હતો કે, “હે ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી, આપની કૃપાથી વ્હાલા ગુરુજીની સેવા મળી છે. પરંતુ એમને રાજી નથી કરી શકતો. દયાળુ, દયા કરો.” એ વખતે ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી એમના આસને વચનામૃતનું વાંચન કરતા હતા. ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી વચનામૃતનું વાંચન કરતાં કરતાં પણ જાણે મારી પ્રાર્થના સાંભળતા હોય એમ બન્યું. ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીએ પૂ. સિદ્ધાંતસ્વામીને બોલાવી સેવકનું નામ આપી કહ્યું, “જાઓ, એમને બોલાવતા આવો.” તેઓ બોલાવવા આવ્યા ત્યારે સેવક શિક્ષાપત્રીનું વાંચન કરતો હતો. ‘તમને બાપજી યાદ કરે છે.’ આટલા શબ્દ સાંભળતાં સેવક રાજીનો રેડ થઈ ગયો. તુરત ગુરુદેવ બાપજી પાસે ગયો ને બે હાથ જોડી ઊભો રહ્યો.

મર્માળુ હાસ્ય કરતાં ગુરુદેવ બાપજી બોલ્યા, “અલ્યા, તું રાજી તો છે ને? આનંદમાં તો છે ને?” આટલું સાંભળતાં મારા ગળે ડૂમો ભરાઈ ગયો. આંખમાં ઝળઝળિયાં આવી ગયાં. કારણ કે હજુ તો મેં પૂજામાં પ્રાર્થના પૂરી કરી એ પહેલાં તો ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીએ મને એમની પાસે બોલાવી લીધો. અંતર્યામીપણે મેં શું પ્રાર્થના કરી હતી તે પણ કહી દીધી અને મને છાતી સરસો ચાંપી ખૂબ વ્હાલ કર્યું. ખરેખર મોટાપુરુષ પ્રત્યક્ષ હોય કે પરોક્ષ; આપણે પ્રાર્થના કરીએ તો તેઓ જરૂર આપણી પ્રાર્થના સાંભળે જ છે એવો અનુભવ થયો. - પૂ. સંત

● પ્રાર્થનાએ તો મારી life balanced કરી દીધી.

મહારાજ અને મોટાની કૃપાથી આ સેવકને પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચનું સભ્યપદ મળ્યું. પરંતુ સેવકનું જીવન આ બેચને શોભે એવું સંપૂર્ણ નહોતું. દિવસભર સત્સંગની અને વ્યવહારની પ્રવૃત્તિથી પ્રવૃત્તિમય રહેવાતું, પ્રવૃત્તિ અને વ્યવહારોને લીધે ખૂબ અકળામણ અને અથડામણ થતી. જીવનમાં કંઈ પણ બને તો જલદી તે વાતને accept (સ્વીકાર) ન કરી શકું. જેથી બહુ જ upset (દુઃખી) રહેવાતું. સેવકનું અવરભાવનું જીવન બહુ જ punctual. તેથી કોઈ મારો સમય બગાડે કે મારા નક્કી કરેલા scheduleમાં disturbance (ખલેલ) પહોંચાડે તો સેવક બિલકુલ bare (સહન) ન કરી શકે. જેના વિચારોમાં આખો દિવસ બગડે.

પરિવાર અને સેવાનું balance (સમતુલન) કરતા સેવકને આવડતું જ ન હતું. પરિણામે મારું જીવન totally unbalanced (આખું અસમતુલ) હતું. પરંતુ એક વખત પ્રિ-

મુમુક્ષુ કેમ્પમાં વ્હાલા ગુરુજીએ પ્રાર્થના કરવા બાબતે ખૂબ આગ્રહ સેવ્યો.

‘સબ રોગ કી એક દવા : પ્રાર્થના ।’ ગુરુજીનું અમૃત વચન સ્વીકારી સેવકે પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી. પહેલાં આ સેવક સવારે ૩:૩૦થી ૪:૩૦ એક કલાક walk કરતાં (ચાલતાં) માળા કરતો. જેના બદલે એ સમય દરમ્યાન walk કરતાં જ કગારીને ઉચ્ચ સ્વરે પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી. રાત્રે ૯ વાગ્યે પોઢતા પહેલાં પણ પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી અને હાલતાં-ચાલતાં થતી પ્રાર્થના તો bonusમાં.

બસ, જ્યારથી સેવકે પ્રાર્થનાની દિવ્ય દુનિયામાં પ્રવેશ કર્યો, જેમ જેમ પ્રાર્થનાના રાજમાર્ગમાં આગળ વધતો ગયો તેમ તેમ unbalanced life balanced થવા લાગી.

પ્રવૃત્તિમાં પણ હળવાફૂલ રહેવાય, અકળામણે તો જાણે કાયમી રજા જ લઈ લીધી હોય કે શું? તેવો અનુભવ થાય. પ્રાર્થના બાદ તો જાણે મહારાજ જ મને પરિવારના સભ્યોને ટેકલ (સંભાળ) કરવાની સૂઝ પ્રદાન કરતા હોય તેવું અનુભવાય. કંઈ પ્રસંગ બને તો ૯૦% caseમાં positive રહી મહારાજનું જ કર્તાપણું અનુભવાય.

સાધનો જે પૂર્વે કરવા ખાતર થતાં તે પ્રાર્થના બાદ ખૂબ રિઝલ્ટિવ થવા લાગ્યાં. Now at present (હાલની તારીખમાં પણ) સવારની અને સાંજની પ્રાર્થના એ મારી મેમરીમાં સ્ટોર થઈ ગઈ છે. સેવક ગમે ત્યાં જાય પણ આ બે સમય તો પ્રાર્થના માટે અવશ્ય નીકળે જ.

ખરેખર પ્રાર્થનાએ તો મારી લાઈફમાં અદ્ભુત ચમત્કાર સર્જ્યો છે. - પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચ સભ્ય, નરોડા

● મહારાજના સંકલ્પમાં ભળવાનું ચાલકબળ

આ સેવક AYPમાં હતો. જ્યારે ગુરુજીએ AYP કેમ્પમાં પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચનો ઉદ્ઘોષ કર્યો ત્યારે આ સેવકને પણ તેમાં જોડાવાની ખૂબ ઈચ્છા થઈ પરંતુ બેચમાં જોડાવા માટેની પ્રાઈમરી લાયકાતો પણ સેવકમાં ન હતી. તેથી એક વખત સેવકે ગુરુજીને મળી ખૂબ પ્રાર્થના કરી. ત્યારે ગુરુજીએ સેવકને કહ્યું, “તમે મહારાજને પ્રાર્થના કરજો, અમે પણ કરીશું.” ગુરુજીના સંકલ્પાનુસાર આ સેવકે પ્રાર્થના શરૂ કરી. તે પ્રાર્થનાના ફળ સ્વરૂપે સેવકને પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચમાં જોડાવાનું ખૂબ બળ મળ્યું. બ્રહ્મચર્યની દૃઢતા થતી ગઈ. આજે પ્રાર્થનાના બળે સેવકને પૂર્વજન્મની જેમ વિસ્મૃતિ વર્તે છે તેમ ભૂતકાળમાં સેવકનાં લગ્ન થયાં છે તેવી કોઈ સ્મૃતિ રહી નથી. ખરેખર આપણે આપણા સામું જોઈએ તો કદી મહારાજ અને મોટાપુરુષના પરભાવના સંકલ્પમાં ભળી ન શકાય. પરંતુ પ્રાર્થનાને કોઈ રંગ નથી પણ જીવનને રંગથી ભરી દે છે.

પ્રાર્થનાથી સીધું ટોનિક મળી જાય; જાણે કે પ્રાર્થના અધ્યાત્મ માર્ગનો ઓક્સિજન છે. સતત સંકલ્પમાં ભળવાનું બળ મળ્યા કરે એવું ક્ષણે ક્ષણે સેવક જીવનમાં અનુભવે છે.

- પ્રિ-મુમુક્ષુ બેચ સભ્ય, સ્વા.ધામ

● પ્રાર્થનાથી આવું પણ બને છે ખરું !!

અમે સત્સંગમાં નવા જોડાયેલા ત્યારની વાત છે. અમે સપરિવાર ઉત્તર ભારતમાં ફરવા ગયેલા. એક દિવસ સવારમાં ગિંચા બર્ફિલા પર્વત ઉપર ગયા. અમારા સૌની ટિકિટ્સ, પૈસા બધું જ મારા ઘરના મહારાજના પર્સમાં હતું. અરે, અમારા પાસપોર્ટ્સ પણ એમાં જ હતા. પ્રવાસીઓની ભીડ ઘણી હતી. ફરતાં ફરતાં થોડી વારે ખબર પડી કે પર્સ ચોરાઈ ગયું છે. અમે સૌ ચિંતામાં પડી ગયા. ગુજરાતથી હજારો ગાઉ દૂર હતા. કોઈ ઓળખે પણ નહીં. પર્વતની ટોચ પરથી નીચે જવાનું ભાડું પણ ન હતું. કોઈ આધાર ન હતો. અમે સૌ એક બાજુ બેસી ગયા. મહારાજને પ્રાર્થના કરવા માંડી. પ્રાર્થના કરતાં કરતાં અમારું હૈયું ભરાઈ આવ્યું. અમારી સૌની આંખમાં આંસુ હતાં. માત્ર દસ જ મિનિટમાં ચમત્કાર સર્જાયો. ત્યાં ફોટોગ્રાફરનો ધંધો કરતા એક અજાણ્યા ભાઈએ આવીને અમને પૂછ્યું, “તમે બધા કેમ રડો છો?” અમે અમારી આપવીતી કહી. તે અમને સૌને એક ગાડી તરફ લઈ ગયા. ગાડીનો વચ્ચેનો દરવાજો ખોલ્યો. એક મોટું કાપડ હટાવ્યું. નીચે ઘણાંબધાં પાકીટ પડ્યાં હતાં. તેણે કહ્યું, “આમાંથી તમારું જે પાકીટ હોય તે લઈ લો.” ઘડીક તો અમે અચંબામાં પડી ગયા કે ચોર સામેથી આવી પાકીટ પાછું આપે એ કેવી આશ્ચર્યજનક ઘટના કહેવાય ! અમે જલદી અમારું પાકીટ લઈ ત્યાંથી નીકળી ગયા. મનોમન મહારાજને પ્રાર્થા રહ્યા... વાહ ! પ્રાર્થનાની કેવી અજબની તાકાત ! પ્રાર્થનાથી અશક્ય પણ શક્ય બની જાય !

- એક હરિભક્ત, કલોલ

● મને પણ પ્રાર્થનાનો અનુભવ છે.

(A) એક વખત ગુરુજીએ STK સભામાં ભર્યા થવાના ઉપાય રૂપે પ્રાપ્તિનાં કીર્તનો ગાવાનો નિયમ આપ્યો. ત્યારથી આ સેવક કીર્તનગાન કરતો. પરંતુ એટલો ખાલીપો હતો કે કોઈ પ્રાપ્તિનો કેફ કે આનંદ નહોતો વર્તતો. બસ, ગાવા ખાતર ગાઈ લેતો. નિયમ પૂરો થતો પણ આનંદની અનુભૂતિ થતી નહોતી. પરંતુ એક વખત ગુરુજીએ STK સભામાં પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ જણાવતાં કહ્યું કે, “રોજ મહારાજ આગળ બેસી ઉચ્ચ સ્વરે એક પ્રાર્થના કગરીને કરવી. આપણને પાંચ પ્રાર્થના તો મુખપાઠ આવડવી જ જોઈએ. અમુક પ્રાર્થનાઓ બહુ સરસ છે. જેમ કે...

સાગર સુખ કા રેલાવ, તેરા બિરદ જાની કે...

બિસર ન જાજો મેરે મીત...

છો પ્રભુ શ્રી ઘનશ્યામ જયકારી...

શ્રીજી મૂર્તિના સુખમાં ઝિલાવશો...

કર જોડી વ્હાલા કર જોડી...

અધમ ઉદ્ધારણ અવિનાશી તારા..."

ગુરુજીએ આપેલી આ પ્રાર્થનાઓ મેં મુખપાઠ કરી રોજ એક પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું. જેમ જેમ પ્રાર્થનાનું પ્રમાણ વધતું ગયું તેમ તેમ અંતર કૂણું માખણ જેવું થતું ગયું. સૌની આગળ દાસત્વભાવ દઢ થતો ગયો. અને અત્યારે સૌની સાથે વિનમ્રભાવે રહેવાય છે. વારંવાર પ્રાર્થના કરવાનું મન થાય છે. પ્રાર્થના જાણે મારું જીવન બની ગઈ હોય તેવું અનુભવાય છે.

(B) વિના પાત્રતાએ મહારાજે સેવકને એક સેવામાં નિમિત્ત કર્યો. એ સેવાની અંદર સેવક ખૂબ પ્રવૃત્તિરૂપ થઈ ગયો હોય તેવું અંતરે દુઃખ લાગતું હતું. એક દિવસ થોડી વહેલા સેવા પૂર્ણ કરી સેવક પ્રાર્થના મંદિરમાં મહારાજ જોડે બેઠો અને ખૂબ કગરીને પ્રાર્થના કરી કે, “આ વ્યવહાર ભૂત જેવો છે. વળગે એટલે છોડે એવો નથી. બાપાશ્રી આપે તો સદ્. ઈશ્વરબાપા અને વૃંદાવનબાપાને મંદિરોની મહંતાઈ છોડાવી હતી તો મને કેમ આવી જવાબદારીવાળી સેવા વળગાડી ? સેવા માટે સેવકની એટલી પાત્રતા પણ નથી. માટે દયા કરો.”

એ સમયે ગુરુજી વિદેશ વિચરણમાં હતા પરંતુ ત્યાં બેઠા થકા મારી પ્રાર્થના સુણી હોય તેમ સેવકને દિવ્ય રૂપે દર્શન આપ્યાં અને કહ્યું, “સેવા તમારે કરવાની છે કે મહારાજને ? મહારાજને કર્તા કરો તો સેવાનો ભાર નહિ લાગે.” બસ, ત્યારથી આ સેવક સેવા પરત્વે સંપૂર્ણ હળવોફૂલ થઈ ગયો.

© આજ સુધી અનાદિમુક્તની સ્થિતિ પામવી એ આપણા ગજા બહારની વાત છે તેવા નકારાત્મક વિચારો માનસમાં ઘર કરી ગયેલા પરંતુ ગુરુજીએ જ્યારથી પ્રાર્થના કરવાનો સંકલ્પ જણાવ્યો ત્યારથી પ્રાર્થના કરવાથી આ નકારાત્મક વિચારોના બદલે અનાદિમુક્તની સ્થિતિના માર્ગે આગળ વધવાની જબરજસ્ત ભૂખ અને ગરજ જાગી છે. - STKના મુક્તો

● મારું નામ ઘનશ્યામ છે. હું વાસણા રહું છું.

વાસણાના ઘનશ્યામ મહારાજ એટલે મારા આગવા મહારાજ. મારા જીવનની હરએક વાત, સુખ-દુઃખનો ઊભરો હું એમની આગળ ઠાલવતી, વાતો કરતી અને ખૂબ ખૂબ પ્રાર્થના કરતી. કોઈ પણ કાર્ય કરતા પહેલાં પ્રાર્થના કરવાનું અંગ જ પડી ગયું હતું. આ પ્રાર્થનાના અંગે મારું જીવન બચાવી લીધું.

ઈ.સ. ૨૦૧૦ની સાલમાં હું નોકરીએથી છૂટી સાંજે ૭:૩૦ વાગે ઘરે જવા નીકળી. બસ લાલ દરવાજા નજીક આવી ત્યારે કોઈ અજાણી વ્યક્તિ મારી બાજુમાં આવીને બેઠી. કંઈક અજુગતું લાગતાં હું ત્યાંથી ઊભી થઈ આગળની સીટ પર બેઠી. મનમાં ને મનમાં મહારાજને પ્રાર્થના કરવા લાગી. લાલ દરવાજા આવતાં નીચે ઊતરી. પેલા ભાઈએ પણ મારી પાછળ ઊતરી મારી ઉપર ભૂરકી નાખી. હું મારી જાત પરનું સંતુલન ગુમાવી બેઠી. પછી તો હું એમની પાછળ ચાલતાં ચાલતાં સાબરમતી નદીના પટમાં પહોંચી ગઈ.

એકાંત જગ્યા, બીજું કોઈ નહીં. પેલા અજાણ્યા ભાઈએ ભૂરકી નાખી મને ભરમાવેલી તેથી તે જેમ કહે તેમ હું કરવા માંડી. તેમણે મોબાઈલ, પર્સ માગ્યાં; મેં આપી દીધાં. સોનાની બુટ્ટી પહેરેલી માગી તે આપવા અડધો પેચ ખોલ્યો હતો ત્યાં અજાણ્યા શ્વેત વસ્ત્રધારી વયસ્ક આવ્યા અને બૂમ મારી. પેલો ચોર બીકનો માર્યો બધી વસ્તુ ત્યાં જ પડી મૂકીને ભાગી ગયો. પેલા વયસ્ક મારી નજીક આવ્યા અને મને પૂછ્યું, “શું કરે છે તું?” મેં કહ્યું, “ખબર નહીં.” તેથી તેમણે મારા ગાલ પર ટપલી મારી, મોં પર પાણી છાંટ્યું. હું ભાનમાં આવી. મારી જાતને સાબરમતી નદીના કિનારે જોઈને ડરી ગઈ. બાજુમાં પેલા વયસ્ક ઊભા હતા.

મેં વયસ્કને પૂછ્યું, “આપ કોણ છો? ક્યાંથી આવ્યા છો?” તેમણે કહ્યું, “મારું નામ ઘનશ્યામ છે. હું વાસણા રહું છું.” હું બીજું કંઈ બોલું તે પહેલાં તેમણે મને પૂછ્યું, “તું અત્યારે અહીં કેમ આવી છો?” “મને પણ ખબર નથી. હું છેલ્લે બસમાંથી ઊતરી હતી. પછી ત્યાં કોઈકે મારી પર કંઈક નાખ્યું. પછી મને શું થયું તે ખબર નથી.” “પેલો ભાઈ તાંત્રિક હતો. એણે તારી પર ભૂરકી નાખી હતી. એ તારી બધી વસ્તુ ચોરી લેવાનો હતો. આ તો હું આવી ગયો એટલે એ ભાગી ગયો. હશે જે થયું તે પણ તેં ગળામાં કંઠી પહેરી છે?” “હા.” મેં કહ્યું. “તો પછી પેલા ભાઈની ભૂરકીનો પ્રભાવ તારી પર કેમ પડ્યો ખબર છે?” “ના.” “નક્કી તારા નિયમમાં કંઈક ફેર પડ્યો હશે. કંઈ વાંધો નહીં. લાવ, તારી કંઠી મારા હાથમાં આપ.” પછી તેમણે મારી

કંઠીને હાથમાં રાખી નેત્ર બંધ કર્યાં અને પાછી આપતાં કહ્યું, “જા, હવે કાંઈ નહિ થાય. પણ જોજે પાછી પંચવર્તમાનની કોઈ આજ્ઞા લોપતી નહીં.” એમ કહી તેઓ મને લાલ દરવાજા બસ સ્ટેશને લાવ્યા.

હું ગભરાયેલી હતી તેથી મેં તેમને કહ્યું, “આજે મોડું થયું છે એટલે મારાં માતાપિતા વઢશે. થોડું મોડું થાય તોય વઢે છે.” ત્યારે તેઓ કહે, “જા, આજે નહિ વઢે.” એટલું કહી ઘર તરફ જતી બસમાં મને બેસાડી દીધી. મેં પાછળ વળી જોયું તો કોઈ ન દેખાયું.

ઘરે આવી માતાપિતાને વાત કરી ત્યારે હું પૂર્ણ ભાનમાં આવી ગઈ હતી. એ વખતે બધું ભૂલી ગઈ હતી. પરંતુ ઘનશ્યામ મહારાજનાં શયન વખતના શણગાર સાથેનાં એ દર્શન અને મુખની તેજસ્વિતા ભુલાતાં ન હતાં. ત્યારે છેક ખબર પડી કે સ્વયં મહારાજે પ્રાર્થના કરતાંની સાથે જ આવી મુને બચાવી લીધી હતી. પછી તો મેં ઘણી મહારાજની માફી માગી કે આપને ઓળખી ન શકી. પ્રાર્થના કરતાં જ મહારાજે સદાય અવરભાવ અને પરભાવમાં રક્ષા કરી છે. ત્યારપછી જીવનમાં ફરી કદી કંઈ અજુગતું એમણે થવા જ દીધું નથી. ત્યારથી પ્રાર્થનાને લઈ મહારાજ સાથે જીવનપણું થઈ ગયું છે.

— વાસણા સેન્ટરનાં યુવતી સભ્ય

● મારી તો બેટરી ચાર્જ થઈ જાય છે !!

હું આદર્શ પ્રોજેક્ટમાં ઘણા વર્ષોથી જોડાયેલો છું. ગુરુજીની આજ્ઞાથી રોજે ધ્યાન તો કરતો હતો. પરંતુ એમાં કાંઈ હેતુ સરતો નહોતો. માત્ર આંખ બંધ કરી સમય પસાર થઈ જતો. ઘણી વાર તો ઝોકે પણ ચડી જતો. જ્ઞાનસત્રમાં ગુરુજીએ પ્રાર્થના કરવાનો ખૂબ આગ્રહ જણાવ્યો ત્યારથી હાલતાં-ચાલતાં ખૂબ પ્રાર્થના કરવાનું ચાલુ કર્યું. મહારાજની દયાથી ધીરે ધીરે આંતરપરિવર્તન થવા માંડ્યું છે. મહારાજમાં પ્રીતિ વધતી જાય છે. હાલ અડધો કલાકના ધ્યાનમાં સેવક ૧૫ મિનિટ પ્રાર્થના માટે ફાળવે છે. માત્ર ૧૫ મિનિટ જ ધ્યાન કરું છું. પરંતુ ૧૫ મિનિટમાં જે બેટરી ચાર્જ થાય છે તેનો પાવર આખો દિવસ રહે છે. ખરેખર પ્રાર્થના વિના છૂટકો નથી.

— એક હરિભક્ત, સ્વામિનારાયણ ધામ

“વિવેકભાઈ, ખરેખર અદ્ભુત ! આ બધા સ્વાનુભવ વાંચતાં તો મને પણ એમ થાય છે કે હું પણ પ્રાર્થના કરવા મંડી પડું. મને અંદરથી વિશ્વાસ આવી ગયો છે કે મહારાજ જરૂરાજરૂર મારી પ્રાર્થના સાંભળશે જ અને મને પણ આવા જ અનુભવ થશે. થશે ને ?”

“હા, જરૂરાજરૂર નમનભાઈ. તમે જ નહિ કોઈ પણ વ્યક્તિ જો ગરજ અને ભૂખ્યા થઈ પ્રાર્થના કરવા માંડે તો જીવનના તમામ પ્રશ્નો સોલ્વ થઈ જાય. તો આજથી જ હરદાડી, હરપળ પ્રાર્થના કરવાની શરૂ કરી દો. લ્યો ત્યારે, જય સ્વામિનારાયણ. ફરી મળો ત્યારે તમારા પ્રાર્થનાના અનુભવ મને જરૂરથી શેર કરશો એવો મને વિશ્વાસ છે.”

કરીએ સ્વાનુભવ share

હાલા વાચકમુક્તો, આપની પ્રાર્થના મ્યુઝિયમની મુલાકાત કેવી રહી ? પ્રાર્થના મ્યુઝિયમમાં આપણે પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ, પ્રાર્થના કરવાની રીત તથા પ્રાર્થનાથી મળતા અદ્ભુત પરિણામોના સ્વાનુભવ વિષે વાંચ્યું, જાણ્યું. આપણા જીવનમાં પણ કોઈ પ્રાર્થનાનો દિવ્ય અનુભવ થયો હોય તો આજે જ આપના અનુભવને share કરીએ. આપ ઓડિયો, વિડિયો અથવા લેખિત કોઈ પણ માધ્યમ દ્વારા ૯૪૦૮૩૨૦૦૩૬ Whats app નંબર પર અથવા magazine@in.smvs.org પર ઈ મેઈલ કરીને આપના અનુભવ share કરી શકશો. આપના સ્વાનુભવમાં નીચે જણાવેલ માહિતી અચૂક નોંધશો.

આપનું નામ : _____ ઉંમર : _____

સરનામું : _____

મોબાઈલ નં. : _____ જાતિ (પુરુષ/મહિલા) : _____

પ્રસંગ બન્યા તારીખ : _____ પ્રસંગ મોકલ્યા તારીખ : _____

પ્રસંગનું સ્થળ : _____ પ્રસંગનો સમય : (સવાર/બપોર/સાંજ/રાત્રિ) _____

પ્રસંગની સંપૂર્ણ વિગત : _____

કારણ સત્સંગના વિશ્વવ્યાપી પ્રવર્તન કાજે
લાલા ગુરુજીનું દિવ્ય સત્સંગ વિચરણ

તા. ૨૧-૧૦-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ પ્રાતઃ સમયે સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર ખાતે સંકલ્પ સભામાં 'ભગવાનની પ્રસન્નતાનો રાજમાર્ગ' તથા 'પ્રગટભાવ' વિષય ઉપર દિવ્યવાણીનો લાભ આપી મુમુક્ષુઓને બળિયા કર્યા હતા. આ પ્રસંગે ૨૦,૦૦૦થી પણ વધુ હરિભક્તો પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

તા. ૨૪-૧૦-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુજીએ સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર ખાતે દિવાળી નિમિત્તે અન્નકૂટ ઉત્સવની આરતીનો તથા દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી હરિભક્તોને સુખિયા કર્યા હતા.

આજરોજ લાલા ગુરુજીએ દિવાળી નિમિત્તે ઊજવાયેલ ચોપડાપૂજનમાં દિવ્યવાણીનો લાભ આપી સૌને ધન્ય કર્યા હતા. આ પ્રસંગે ૨૧૬૩થી પણ વધુ હરિભક્તોએ પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન ઉપસ્થિત રહી લાલા ગુરુજીનો રાજપો પ્રાપ્ત કર્યો હતો.

તા. ૨૬-૧૦-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુજીએ નૂતન વર્ષની નવલી પ્રભાતે નરોડા, ઘનશ્યામનગર તથા વાસણા ખાતે અન્નકૂટની આરતીનો તથા સત્સંગ સમાજને દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી સુખિયો કર્યો હતો.

આજરોજ લાલા ગુરુજીએ વાસણા ખાતે નૂતન વર્ષની આશીર્વાદ સભામાં ૧૬૫૨થી વધુ હરિભક્તોને કથાવાર્તાનું બળ આપી ધન્ય કર્યા હતા.

આજરોજ લાલા ગુરુજીએ ગોધર ખાતે અન્નકૂટની આરતી તથા આશીર્વાદ સભાનો લાભ આપી ૨૦,૧૦૫થી પણ વધુ હરિભક્તોને કૃતાર્થ કર્યા હતા.

તા. ૪-૧૧-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર ખાતે સંકલ્પ સભામાં 'જીવનપ્રાણ અબજબાપાશ્રીનું પ્રાગટ્ય તથા મહાત્મ્ય' વિષય પર બળપ્રેરક કથાવાર્તાનો લાભ આપી પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન માધ્યમ દ્વારા ૧૭,૬૫૮થી પણ વધુ હરિભક્તોને સુખિયા કર્યા હતા.

તા. ૮-૧૧-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુજીએ વાસણા ખાતે પ્રાતઃ સમયે પૂનમના સમૈયામાં 'થવું છે દાદાખાચર જેવા' વિષય પર કથાવાર્તાનો લાભ આપી મુમુક્ષુઓને મહાત્મ્યસભર કર્યા હતા. આજના દિને ૨૩,૦૦૦થી પણ વધુ હરિભક્તોએ પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન માધ્યમ દ્વારા દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી.

તા. ૨૦-૧૧-૨૨ના રોજ લાલા ગુરુજીએ સ્વામિનારાયણ ધામ,

ગાંધીનગર ખાતે પ્રાતઃ સમયે સંકલ્પ સભામાં ‘પ્રાર્થના’ વિષય પર હૃદયસ્પર્શી દિવ્યવાણીનો લાભ આપી પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન માધ્યમથી ઉપસ્થિત ૨૪, ૩૨૪ કરતાં પણ વધુ હરિભક્તોને કૃતાર્થ કર્યા હતા.

તા. ૨૨-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ગોતા-ઘાટલોડિયા** ઝોનલ સત્સંગ વિચરણ દરમ્યાન **ગોતા** ખાતે પ્રાતઃ સેશનમાં અંગત શિબિર દરમ્યાન ૩૦૦ હરિભક્તોને તથા મધ્યાહ્ન સેશનમાં બાળ શિબિરમાં ૩૪૦ બાળકોને તેમજ સાયં સેશનમાં ૩૦૦થી પણ વધુ ઘરઘણી મુક્તોને બળપ્રેરક કથાવાર્તાનો લાભ આપી સુખિયા કર્યા હતા..

તા. ૨૩-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ગોતા** ખાતે પ્રાતઃ સભામાં કથાવાર્તાનો લાભ આપી ૩૦૦થી વધુ હરિભક્તોને રાજીપાના માર્ગે આગળ વધાર્યા હતા.

આજરોજ મધ્યાહ્ન સેશનમાં **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ગોતા** ખાતે ૮ પધરામણી તથા ૧ રસોઈનો લાભ આપી હરિભક્તોના મનોરથ પૂર્ણ કર્યા હતા.

આજરોજ સંધ્યા સમયે **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ઘાટલોડિયા** ખાતે ૮ પધરામણીનો લાભ આપી પ્રેમીભક્તોને કૃતાર્થ કર્યા હતા.

તા. ૨૪-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ઘાટલોડિયા** ખાતે પ્રાતઃ સેશનમાં અગ્રેસર મિટિંગ દરમ્યાન ૨૨૦ હરિભક્તોને, કિશોર સભામાં ૧૮૫ કિશોરોને તેમજ એક-દિવસીય યુવા સંમેલનમાં ૧૮૦૦થી પણ વધુ યુવાઓને દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ આપી બળિયા કર્યા હતા.

તા. ૨૬-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **વસ્ત્રાલ** ખાતે પ્રાતઃ સેશનમાં ૩૫૦થી વધુ પ્રિ-મુમુક્ષુ, **AYP** તથા ઘરઘણી મુક્તોને કથાવાર્તાનો લાભ આપી રાજીપાના માર્ગે આગળ વધાર્યા હતા.

આજરોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ મધ્યાહ્ન સેશનમાં **વસ્ત્રાલ** ખાતે ૬ પધરામણીનો લાભ આપી હરિભક્તોના મનોરથ પૂર્ણ કર્યા હતા.

આજરોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **વસ્ત્રાલ** ખાતે સંધ્યા સેશન દરમ્યાન બાળ શિબિરમાં ૪૮૦થી વધુ બાળકોને તેમજ રાત્રિ સેશનમાં ૩૮૩થી વધુ પ્રિ-મુમુક્ષુ, **AYP** તથા અગ્રેસર મુક્તોને કથાવાર્તાનું બળ આપી રાજીપાની રીત શીખવી હતી.

તા. ૨૭-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **વસ્ત્રાલ** ખાતે પ્રાતઃ સેશન દરમ્યાન એક-દિવસીય યુવા સંમેલનમાં ૧૩૭૫થી પણ વધુ યુવાઓને હૃદયસ્પર્શી દિવ્યવાણીનો લાભ આપી યુવાહૃદયને વાત્સલ્યભીના કર્યા હતા.

આજરોજ રાત્રિ સેશન દરમ્યાન યોજાયેલ અગ્રેસર મિટિંગમાં

વ્હાલા ગુરુજીએ હરિભક્તોને આધ્યાત્મિક બળ આપી હર્યાભર્યા કર્યા હતા.

તા. ૨૮-૧૧-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **વસ્ત્રાલ-ધસનપુર** ઝોનલ સત્સંગ વિચરણ દરમ્યાન **વસ્ત્રાલ** ખાતે પ્રાતઃ સભામાં સર્વે હરિભક્તોને દિવ્યવાણીનો લાભ આપી ધન્ય કર્યા હતા.

આ જ દિને **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ધસનપુર** ખાતે ૧૭ પધરામણી તથા ૧ રસોઈનો લાભ આપી હરિભક્તોને રાજી કર્યા હતા. વળી, સંધ્યા સમયે **ભાકરોલ** ખાતે ૭ પધરામણી તેમજ રાત્રિ સેશનમાં **વસ્ત્રાલ** મંદિરે ૧૬૦થી વધુ કિશોરોને આધ્યાત્મિક બળ આપી રાજીપાના માર્ગે આગળ વધાર્યા હતા.

તા. ૪-૧૨-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર** ખાતે પ્રાતઃ સમયે સંકલ્પ સભામાં ‘પ્રાર્થના’ વિષય ઉપર હૃદયસ્પર્શી દિવ્યવાણીનો લાભ આપી સર્વે હરિભક્તોને મહાત્મ્યભીના કર્યા હતા. આજના દિને ૨૧, ૬૧૮થી પણ વધુ હરિભક્તો પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન લાભ લઈ કૃતાર્થ બન્યા હતા.

તા. ૮-૧૨-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **વાસણા** ખાતે પ્રાતઃ કાળે પૂનમના સમૈયામાં ‘હરિનું ગમતું પાત્ર — દાદાખાચર’ વિષય ઉપર કથાવાર્તાનો લાભ આપીને ૨૧, ૧૬૩ કરતાં પણ વધુ હરિભક્તોને પ્રત્યક્ષ તથા ઓનલાઇન માધ્યમ દ્વારા સુખિયા કર્યા હતા.

તા. ૯-૧૨-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ચાંદખેડા** ખાતે પ્રાતઃ સેશનમાં ૧૨ પધરામણી તથા ૧ રસોઈનો લાભ આપી હરિભક્તોના મનોરથ પૂર્ણ કર્યા હતા.

તા. ૧૦-૧૨-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ સાયં કાળે **સ્વામિનારાયણ ધામ, ગાંધીનગર**ના ૨૧મા પાટોત્સવ પ્રસંગે દિવ્યવાણીનો લાભ આપી ૧૨૮૦ કરતાં વધુ હરિભક્તોને બળિયા કર્યા હતા. આજના દિને સિંહાસન મધ્યે ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજીની મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી.

તા. ૧૩-૧૨-૨૨ના રોજ **વ્હાલા ગુરુજી**એ **પંચમહાલ** ઝોનમાં વિચરણ દરમ્યાન **લુણાવાડા** ખાતે ૩ પધરામણી તેમજ **ગુવાલિયા** ખાતે ૩ પધરામણી અને ૧ મહાપૂજા, ૧ રસોઈ તથા જાહેર સભાનો લાભ આપી ૮૦૦ કરતાં પણ વધુ હરિભક્તોના મનોરથ પૂર્ણ કર્યા હતા.

આજના જ દિને **વ્હાલા ગુરુજી**એ સંધ્યા સમયે **સરગવા મહુડી** ખાતે ૪ તથા **બાવાના સાલિયા** ખાતે ૧ પધરામણીનો લાભ આપી સ્નેહીભક્તોને સુખિયા કર્યા હતા. આ ઉપરાંત રાત્રિ સેશનમાં **વ્હાલા ગુરુજી**એ **ગોધર** ખાતે ૧ રસોઈ, ૧ મહાપૂજા અને જાહેર સભામાં દિવ્યવાણીનો લાભ આપી સ્થાનિક હરિભક્તોને ધન્ય કર્યા હતા. જેમાં ૧૭૦૦થી વધુ હરિભક્તો દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ લઈ કૃતાર્થ બન્યા હતા.

મૂર્તિસુખે સુખિયા

મૂ.નિ. તક્ષીલ સંજયભાઈ પ્રજાપતિ, ઉંમર વર્ષ-૧૯, સુરત (અડાજણ); તા. ૨૩-૧૧-૨૨ : અડાજણ મંડળમાં સેવા બજાવતા ઘરઘણી મુક્તરાજ તક્ષીલ પ્રજાપતિ મહાપ્રભુની ઈચ્છાથી નાની ઉંમરે મૂર્તિના સુખે સુખિયા થયા છે. તેઓ નિયમિતપણે અઠવાડિક સભામાં હાજર રહીને તેમજ ડભોલી મંદિરમાં સેવા કરીને પૂ. સંતોનો ખૂબ રાજીપો કમાયા હતા. ગુરુવર્ચ પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ પણ મૂર્તિમાં રાખ્યાના આશીર્વાદ પાઠવ્યા છે. મહાપ્રભુના ચરણોમાં એ જ પ્રાર્થના કે અચાનક આવી પડેલી આ વિપદામાં તેઓના ભાઈ પૂજનને તથા સમગ્ર પરિવારને સત્સંગ તથા સમજણનું ખૂબ ખૂબ બળ આપે.

શંકાથી બે હૃદય વચ્ચેનું અંતર વધે છે.

ડૉ. નિલેશ પાંડવ

MBBS, MD, DM (Gastroenterology)

કન્સલ્ટન્ટ ગેસ્ટ્રો એન્ટેરોલોજિસ્ટ & એન્ડોસ્કોપિસ્ટ

ઓ.પી.ડી. સમય : સોમથી શનિ ૩થી ૬

- **SMVS** સ્વામિનારાયણ હોસ્પિટલમાં ડૉ. નિલેશ પાંડવ ગેસ્ટ્રો એન્ટેરોલોજિસ્ટ (MBBS, MD, DM) જે હવે ફુલટાઇમ કાર્યરત સેવા આપે છે.
- ડૉ. નિલેશ પાંડવ (ગેસ્ટ્રો એન્ટેરોલોજિસ્ટ) એન્ડોસ્કોપી, કોલોનોસ્કોપી, ઈ.આર.સી.પી. અને લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટમાં ૧૦ વર્ષનો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે.
- એન્ડોસ્કોપી અને કોલોનોસ્કોપીથી થતાં તમામ ઓપરેશન જેવાં કે ઊલટીમાંથી/ઝાડામાંથી લોહી પડતું બંધ કરવું, સાંકડી અન્નનળી પહોળી કરવી, અન્નનળીમાં અને આંતરડામાં સ્ટેન્ટ બેસાડવાં જેવી સારવાર સૌથી ઓછા દરે કરવામાં આવે છે.
- લિવર ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ઈવેલ્યુએશન અને સ્વાદુપિંડની બીમારીઓની સારવાર પણ ગેસ્ટ્રો ડિપાર્ટમેન્ટમાં ઉપલબ્ધ છે.

● શું તમે નીચેનાં લક્ષણો અનુભવો છો ?

- લાંબા ગાળાથી થતો પેટનો દુખાવો
- લાંબા સમયથી થતાં ઊલટી/ઝાડા
- ખોરાક ગળવામાં તકલીફ
- લોહીની ઊલટી
- લાંબા સમયથી એસિડિટી રહેવી

તો તમારે **એન્ડોસ્કોપી**
ટેસ્ટ કરાવવાની જરૂર હોઈ શકે છે.

આકર્ષક એન્ડોસ્કોપી પેકેજિસ

Upper Gi Endoscopy

2999/-

Lower Gi Endoscopy
colonoscopy

3999/-

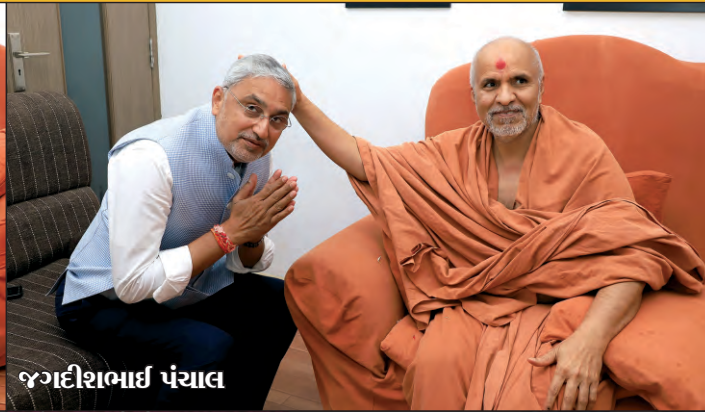

(૧-૮) વસ્ત્રાલ-ધસનપુર તથા ગોતા-ઘાટલોડિયા ખાતે અનુક્રમે શિબિર તથા પધરામણીમાં લાભ

કુનેરસિંહ ડીડોર

જગદીશભાઈ પંચાલ

પ્રકાશભાઈ વરમોરા

અભેશભાઈ ઠાકોર

ગુરુજનાં દર્શન આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરતા વિજયી ઉમેદવારો

કાંતિભાઈ અમૃતિયા

હાર્દિક પટેલ

ઘનશ્યામ

૧૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૩ • વર્ષ : ૪૮ • અંક : ૦૧

સને ૧૯૭૬, જાન્યુઆરી માસથી પ્રારંભ પામેલ આ 'ઘનશ્યામ' સામયિક એ કારણ સત્સંગના જ્ઞાન, ઉપાસના અને સિદ્ધાંતોની પુષ્ટિ કરતું એસ.એમ.વી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થાનું રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર છે જે દર માસની દસમી તારીખે પ્રકાશિત થાય છે.

પ્રકાશક : સાધુ ભક્તવત્સલદાસ
 માલિક : સ્વામિનારાયણ મંદિર વાસણા સંસ્થા (SMVS)
 તંત્રી : નરેન્દ્રભાઈ આર. ત્રિવેદી
 સંપાદક : સાધુ નિર્ગુણજીવનદાસ
 આદ્ય સ્થાપક : શુદ્ધ ઉપાસના પ્રવર્તક અ.મુ. સદ્. શ્રી દેવનંદનદાસજી સ્વામીશ્રી (ગુરુદેવ પ.પૂ. બાપજી)
 પ્રેરક : પ.પૂ. અ.મુ. સદ્. શ્રી સત્યસંકલ્પદાસજી સ્વામીશ્રી (ગુરુવર્ય પ.પૂ. સ્વામીશ્રી)

મુદ્રક : સાધુ પૂર્ણસ્વરૂપદાસ
 મુદ્રણ : વાઈબ્રન્ટ ઇમેજ, અમદાવાદ
 સહતંત્રી : સાધુ રાજીપાસ્વરૂપદાસ
 લેખનકાર્ય : લેખકવૃંદ

પત્રવ્યવહાર માટેનું સરનામું :

ઘનશ્યામ કાર્યાલય, સ્વામિનારાયણ ધામ, કોબા-ગાંધીનગર હાઈવે, ગાંધીનગર-૭

Visit : www.smvs.org | Email : magazine@in.smvs.org

કુલ પેજ : ૩૨ + ૪ ટાઈટલ = ૩૬

GHANSHYAM

10 January, 2023 • Year : 48 • Edition : 01